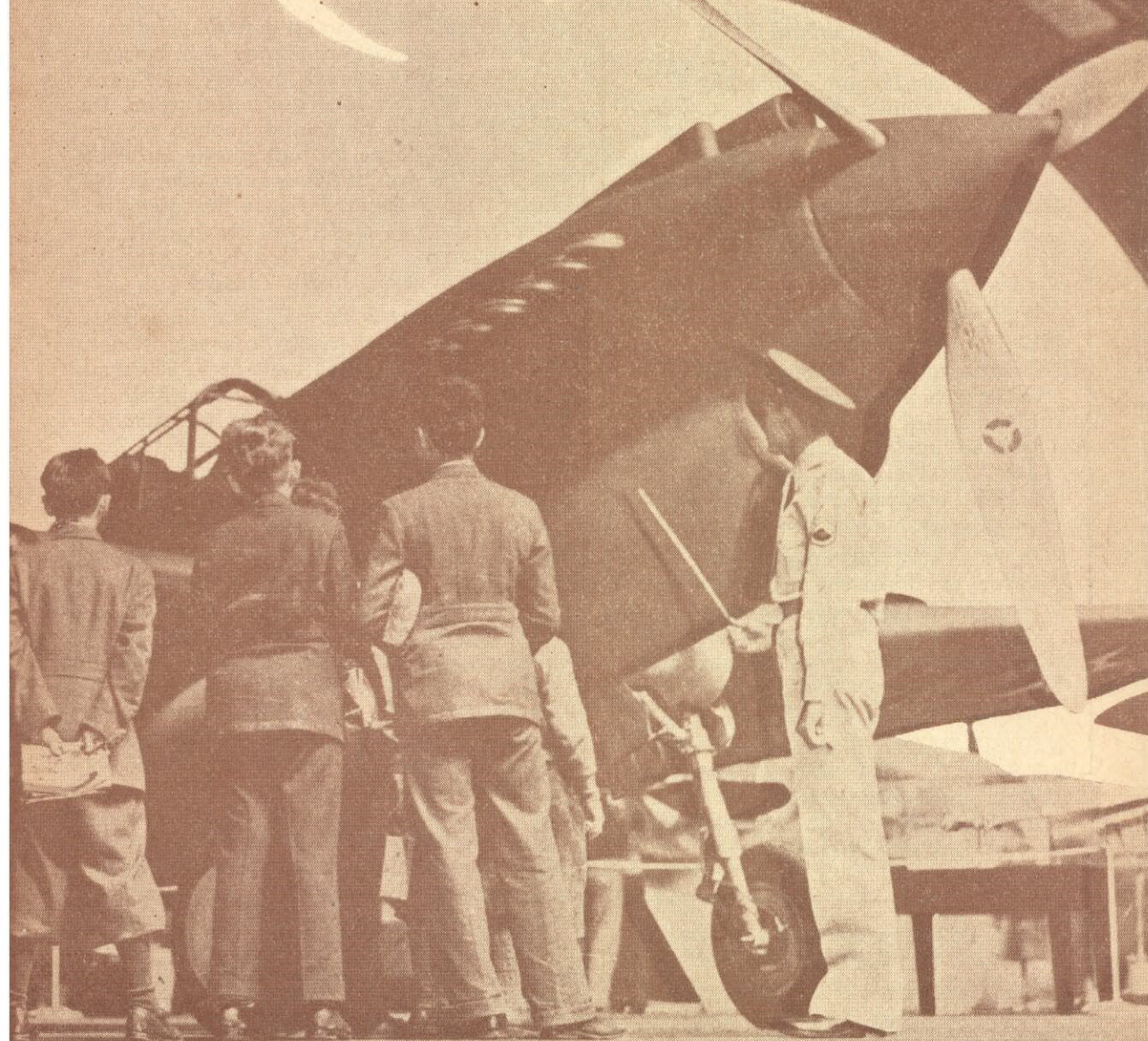

Hobby FOLK

NR

1 1950

JANUARI - FEBRUARI

PRIS 75 ÖRE

I DANMARK OCH NORGE 1 KR.

10

SEDAN
STARTEN

Modellracer- nyheterna

"HOGGEFORS"

Modellracerbilen som fanns i ritning i skala 1:2 i Hobbyfolks julnummer. Följande delar finns i lager:

Underrede i aluminium, oarbetat	14:—
D:o, planat	18:—
Gummiringar till framhjul TT/82 per styck	3:—
Gummiringar 100 mm, ihåliga, ny Tegströmskonstruktion	6:—
D:o 92 mm	6:—
Ritning i hel skala plus ritning till box	3:50
Ritning till fälgbrickor till TT/82 och 92	1:—
Box till Hoggefors, oarbetat gjutgods	8:—
D:o planad och hopborrad	20:—

NYHET! VINKELVÄXEL!

"SMR-dreven" är numera slut-sålda, och tillverkaren har nu kommit med en ytterligare förbättrad modell "Ahlas", med 3/8" axelhål och utväxling 1:1,75. Per sats 23:—

BATTERIER:

"Unpen", 1,5 volts pennlights-celler av Hellesens tillverkning, de hittills bästa utprovade för modellmotorer, per styck	—:48
D:o i förpackning om ett dussin	5:50
Laddningsbatteri, 1,5 volt, samma tillverkning, per st.	3:80

MODELLRACERBILAR, begagnade, körklara:

"Padda" med Hornetmotor, rekord 154 kmh	275:—
"Proto" med Doolingmotor, rekord 163 kmh	400:—

HOBBYFOLK

JÄRNTORGSGATAN 6 — STOCKHOLM

Strålande ti- der fo

Att göra en modellracer-slåde är ganska enkelt och utbytet av hobbyn liknar i någon mån det man får av modellflyget. Motorn är enda kostnaden, resten kan göras mycket enkelt och i billigt material. Och som en extra krydda på det hela får man uppleva glädjen att ha världens snabbaste hobby, yngsta med förresten.

Det är nu frågan om att denna hobby skall presenteras för engelsmännen och lanseras av landets tre främsta modellracerförare, herrar Hedén, Smedberg och Hallström. De två förstnämnda upptäckte hobbyn för tre år sedan, då de på en natt gjorde en slåde som med en vanlig Thor-motor gjorde 140 knutar. Ett år senare gjorde Smedberg en strömlinjeformad läcker sak som gjorde 210 km/tim, men som lekte helikopter, steg till tio meters höjd och totalkvaddade.

Förra året med de usla ismöjligheterna bjöd inte på några nämnvärda sensationer, men det är stora chanser att året 1950 skall stå med eldskrift i slädracerhobbyns historia. Kanske längre fram i vår de tre nämnda grabbarna visar engelsmännen how to race model sleighs i Wembley Stadium!

Isen kom

med den starka köldknäppen som satte in efter nyår. "Slädsektionen" i Racer-Octan kunde därmed sluta med de morgontidiga utflykterna till Stadions ishockeybana och i stället "bygga" sig en egen bana på Brunnsvikens is. Medan grabbarna själva värmer upp sig genom att skotta banan ren från is och snö får modellerna värma upp sig i en liten miniatyrigloo, där en blåslampa puttrar hemtrevligt.

Provkörningen lovar gott,

men ingen har klockat någon rekordkörning. Som regel gör man antingen en propellerkvadd i starten eller också fräser modellen runt med dryga 100 km/tim, en sekund bara tar det på 33-metersbanan. Hedén håller antagligen banrekordet, "antagligen" säger vi, eftersom ingen vet hur pass fort hans nu-

mera gula "Svart kanske den skall rekord.

Av den kraftigt nämligen meden att sopa ihop risker sig. Den elega glas, var snart ersler Hedén som bäbesvärligt företag köras mellan varsläden kvaddar pinnan avvägningen nog att Hedéns slä att avvägningen d

Råd för nybörjare tre medar på kärra vid provkörningen på linan. En krasdad bakom under vande stund myck

H o b b y f o l k

J a n u a r i — F

de ti-

der för SLÄDRACINGEN

släde är ganska
liknar i någon
flyget. Motorn
görs mycket
l. Och som en
man uppleva
abbaste hobby,

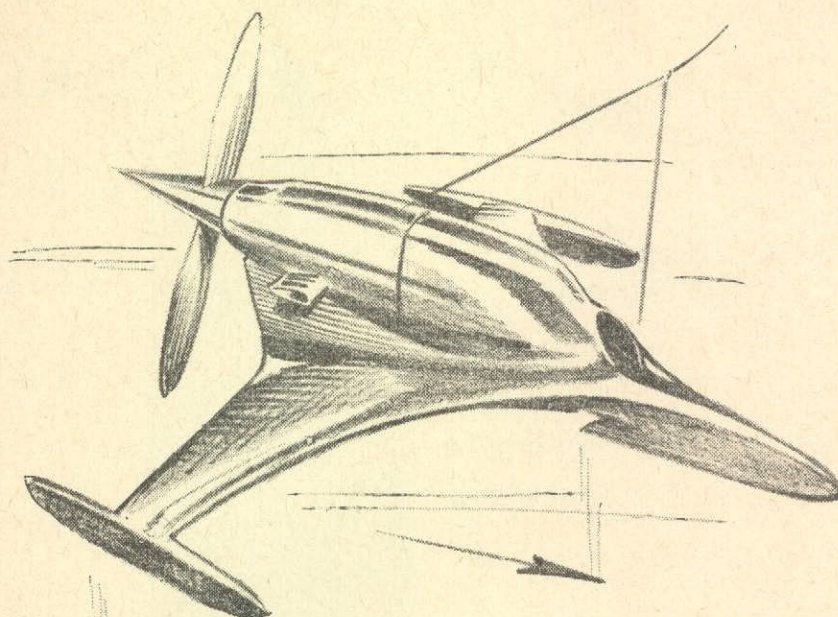
na hobby skall
en och lanseras
modellracerförare,
Hallström. De
hobbyn för tre
gjorde en släde
motor gjorde 140
Smedberg en
som gjorde 210
kopter, steg till
ldade.

ismöjligheterna
da sensationer,
året 1950 skall
hobbyns historia.
de tre nämnda
en how to race
adium!

na som satte in
i Racer-Octan
orgontidiga ut-
keybana och i
na på Brunns-
själva värmer
an ren från is
a upp sig i en
slampa puttrar

gott,
rekordkörning.
en propeller-
äser modellen
n sekund bara
den håller an-
gen" säger vi,
fort hans nu-

b y f o l k

mera gula "Svarta Sara" gick (Gula Faran kanske den skall kallas?) då den slog alla rekord.

Av den kraftiga centrifugalkraften bröts nämligen meden tvärt av, och det var bara att sopa ihop rishögen. Men skam den som ger sig. Den eleganta meden, gjord av plexiglas, var snart ersatt med en ny, och nu håller Hedén som bäst på med avvägningen, ett besvärligt företag, eftersom släden måste köras mellan varje justering, och eftersom släden kvaddar propellrar på löpande band innan avvägningen är riktig. Läsaren minns nog att Hedéns släde bara har en mede, och att avvägningen därför betyder allt.

Råd för nybörjare: Sätt åtminstone två ell. tre medar på kärran, ge inte motorn fullskäft vid provkörningen och använd liten radie på linan. En kraschvall av snö att stå skyddad bakom under körningen är det i skrivande stund mycket lätt att göra.

Alla som har motorer: Tag chansen i det fina vintervädret och gör er en släde och prova världens snabbaste hobby!

Prenumerera på HOBBYFOLK

Undertecknad önskar prenumerera på HOBBYFOLK från och med nr 2 (febr. 1950), pris kr. 6:— för 10 nr. Sänd mig samtidigt av tidigare utkomna tidningar följande nr

Portot betalar tidningen!

Betalningen bifogas i frimärken med avdrag för porto torde uttagas mot postförskött.

(Stryk det som ej önskas.)

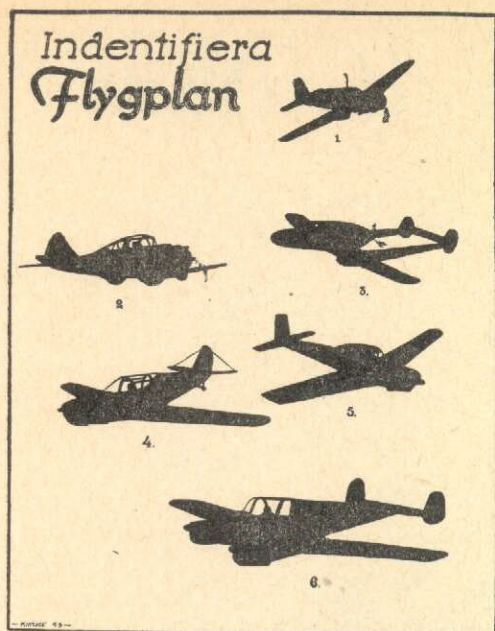
Min speciella hobby är

.....

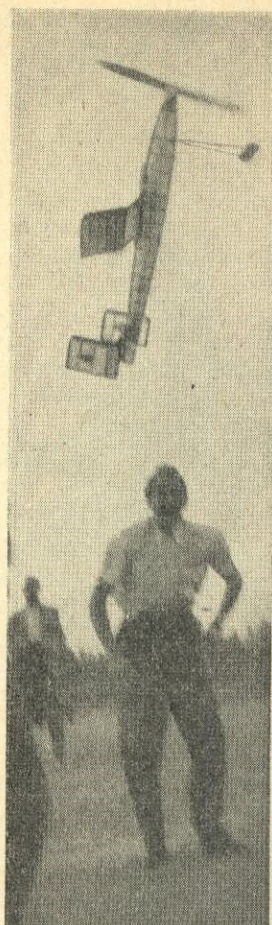
Namn:

Adress:

..... H 10

Kan ni klara ut vilka ovanstående flygplan är? Försök, och kontrollera sedan med rätta svaren längst bak i tidningen!

*Skaplig stigning, eller hur?
Sune Starks andra start i Wakefieldtävlingen*

När en skribent börjar det nya året med en kria vari han skäller på tillvaron och ger sparkar och nyp till höger och vänster så beror det väl endera på skribenten själv eller också att det faktiskt kanske är något skevt i tillvaron. Och skribenten har naturligtvis sin mening för sej.

Eller kanske någon inte vill hålla med mej om att när vi modellflygare i Sverige och hela Skandinavien i nu över tio års tid gått och drömt om och pratat om när Wakefield-pokalen ville komma hit till våra trakter så skulle vi bli så glada, så glada och vi skulle då flyga och flyga och aldrig släppa den ifrån oss... **Nu är den här. — Och vi gör inte det bittersta! En och annan är bara belåten.**

Är inte detta skevt?

Jag tycker det. En enklare gallup har företagits i landet och gett vid handen att det inte är som det ska vara. Felet förefaller inte vara modellflygarnas och inte heller klubbarnas ut i landet. Det verkar snarare som om **uppmuntran** skulle saknas. Uppmuntran från högre ort.

Jag hade glädjen att få närvara vid förra årets Vintertävling i Örebro. Vid denna förra årets

Löwen:

KAN

VI

KLARA

WAKE-

FIELD

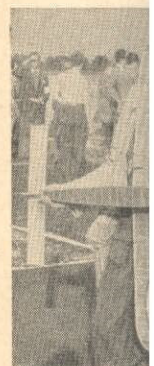
1950?

NEJ!

första stortävling mycket markant o år blev konkurren Detta berodde på e förmågor hade bör modellen och cha och trimningssvår katts väl och var på ur landets rek

Jag vet inte om mera lockats till v intresse eller om d svenska laget i Lo met kan lämnas d svenska wakefield idel gamla förmåg daste inte förneka att åka dit, men v mågor sin riktiga göra sej gällande gamla och erfarna ofta kan överträffa

Ska vi återuppre de unga sin chans någon ska inse a unga och att vi r en ny stam fast de har börjat sacka e bland det förra e med glädje skulle Medelåldern i lon legat vid omkring det kanske bli någo

Sundst

tvungen försaka fr stora intresse och d flygeriet kräver.

Att

vet jag att de som riet här i landet i inte att utlänninga svenska modellern ena riktiga skräphä ler gett utlänning för de modeller so wakefieldmöte i C da och vackraste v modeller rönt be

KATALOG

Nr 4

I den finner Du marknadens förnämsta modeller. Erh. mot 40 öre i frim.

NORRLANDS MODELLFLYGINDUSTRI

Vasagatan 4 — Umeå — Tel. 19 49

Sänd mig omg. st. katalog.

Namn:

Adress:

..... HF 9

Löwen: KAN VI KLARA WAKE- FIELD 1950? NEJ!

första stortävling tycktes wakefieldglädjen vara mycket markant och för första gången på flera år blev konkurrensen i den klassen intressant. Detta berodde på efter vad jag kunde se att nya förmågor hade börjat fatta tycke för wakefield-modellen och charmats av dess konstruktions- och trimningssvårigheter. Och många hade lyckats väl och var goda ämnen att bygga vidare på ur landets rekryteringssynpunkt sett.

Jag vet inte om dessa nya flygare i Örebro mera lockats till wakefieldklassen av rent flygintresse eller om det var en eventuell plats i det svenska laget i London som hägrade. Det problemet kan lämnas därhän, i varje fall kom den svenska wakefieldrepresentationen att bestå av idel gamla förmågor. Jag vill på det bestämdaste inte förneka att just dessa var fullt värda att åka dit, men varför fick inte dessa nya förmågor sin riktiga och rätta chans att dels få göra sej gällande och dels få lära sej av de gamla och erfarna. Är det inte så att lärjungen ofta kan överträffa sin läromästare!

Ska vi återupprepa detta i år eller ska vi ge de unga sin chans? Kan vi inte hoppas på att någon ska inse att vi småningom behöver de unga och att vi redan nu kan börja lära upp en ny stam fast de gamla ännu kanske inte helt har börjat sacka efter. Nog vet jag ett par fall bland det förra årets medlemmar som säkert med glädje skulle se en ny god man efterträda. Medelåldern i londonlaget förra året torde ha legat vid omkring 27 år och vid den åldern kan det kanske bli något av en börda att nästan vara

ROBERT LÖWEN-ÅBERG, kort och populärt kallad Löwen, är välkänd för utövare av den ädla modellflygarhobbyn, och hans penna blir undan för undan vassare liksom hans ritstift och tuschpencil. Vad ovanstående teckning föreställer är att säga. Han har givit en del dunkla antydningar om att bilden eventuellt hade varit tänkt som ett självporträtt. Tekniken lovar i varje fall gott, och själv lovar Löwen att återkomma.

speciellt Blomgrens blev mycket beundrad. Många av utlänningarnas modeller var sämre byggda än medelmåttorna vid svenska tävlingar. — Och onekligen är det alldeles riktigt att en modell ska vara välbyggd för det är ju utan tvekan en av orsakerna till en modells välflygnad.

Jag undrar om det ska vara så svårt att lära någon bygga om inte precis vackert så i varje fall rejält? — Så

varför inte en wakefieldkurs?

Det ryktas om att årets vintertävling ska gå i mitten av februari och om tendensen då är densamma som förra året att nya förmågor dyker upp med icke oävena resultat, kan det då från höga vederbörandes håll ordnas med en wakefieldkurs senare på våren? (I Stockholm och Göteborg där gräddan av wakefieldflygare tycks befinna sej). Visserligen är en sådan kurs kanske i det senaste laget, men jag är övertygad om att det skulle göra en hel del nytta ändå. Behöver det ställa sej dyrt? Kanske — men är det inte det värt?

Huvudvikten vid denna eventuella kurs ska läggas vid att göra deltagarna wakefield-minded och ge intresset för saken näring och uppmuntran och viktigaste: deltagarna ska se erfarna rävars modeller och se dom i aktion. Vem som helst som sysslat med hobby vet att den sistnämnda punkten är den förnämsta källan att ösa ur.

Ett krx

tycks dock materialsvårigheterna vara. Leveranserna vi fick in i landet för ett par år sen tycks

Sundström hjälper Ellilä.

tvungen försaka fritid, familj och arbete för det stora intresse och den myckna tid som wakefield-flygeriet kräver.

Att bygga snyggt

vet jag att de som bestämmer om wakefieldflygeriet här i landet fäster stor vikt vid. Man vill inte att utlänningar ska flina och peka på de svenska modellerna och tycka att dessa är dåliga riktiga skräphögar. Detta har vi nu inte heller gett utlänningarna någon chans att tycka för de modeller som åtminstone vid förra årets wakefieldmöte i Cranfield var de mest välbyggda och vackraste var de svenska. Samtliga våra modeller rönt berättigad uppmärksamhet och

eller hur?
Wakefieldtävlingen

t nya året med en
ron och ger sparkar
er så beror det väl
eller också att det
svårt i tillvaron. Och
sin mening för sej.
till hålla med mej
i Sverige och hela
tid gått och drömt
efield-pokalen ville
så skulle vi bli så
då flyga och flyga
... Nu är den här.
sta! En och annan

allup har företagits
att det inte är som
te vara modellflyg-
arnas ut i landet.
uppmuntran skulle
ort.
ara vid förra årets
denna förra årets

b b y f o l k

sina men efter vad jag vet så är det inte alldeles omöjligt att få tag på både balsa och gummisnodd. Ingen av ingredienserna är dock förstklassig, det bästa torde väl finnas hos dom som åkte till England förra året och där fick tag på prima vara. Detta är ett handicap för de gamla men det behövs inte betyda att de unga ska vara förlorade på förhand. Upp till kamp! som Isacson sa' förr i världen. Det kanske blir på grund av det handicapet som de unga kanske vinner framgång.

Ett krux nr 2

är att Elliläs tio år gamla wakefield vann förra året. Det förhållandet kan nämligen föra både ont och gott med sej. Det har ju i alla tider visat sej att det föregående årets vinnande modell i högsta grad har stimulerat det innevarande årets idéskapande. Men nu är Elliläs modell **tio** år gammal. Och alla förstår vad detta betyder. Inte så att modellen är föråldrad och därmed sämre än nya konstruktioner. Vi som har sett den underbara modellen i Jämijärvi och Cranfield vet att den är bättre än de flesta nya konstruktioner. Men frågan är väl om inte Ellilä himself har det största skuldkontot till modellens förtärlighet. Troligen flyger en kopia av Elliläs modell inte lika bra. Jag minns att Ellilä omkring 1940 då modellen var ung hade avsevärda svårigheter och att modellen de första åren av sin tillvaro knappast var den förstklassiga den var förra året. Och så är Ellilä trollkarl och det finns skäl att eventuell kopierare inte är det.

Då var det betydligt bättre förra året och i viss mån intressantare med Chestertons modell. Den representerade något nytt och satte inte utan tvekan myror i huvet på folk. Detta var stimulan, och den blåste liv i modellflygsjälarna. Chestertons modelltyp var förhärskande på vintertävlingen i Örebro och influerade rätt mycket i fortsättningen också. Mitt första möte med typen i luften var just i Örebro och det första intrycket fick något av chock över sej. Två stycken i luften var det på en gång och ingendera tyckes känna någon benägenhet att närma sej marken. Även i fortsättningen fann jag dom flyga bra trots de var medelmåttigt byggda och ägarna gröna. Jag vill inte med detta just rekommendera den modellen, jag vill bara betona att dess okonventionella konstruktion var av så stort värde, och att man just därför kanske fann nöje i att bygga och flyga den.

Tror ni att vi hinner bygga upp oss till augusti då Wakefield-Cup kommer att gå av stapeln hemma i Norden? Låt oss försöka!

Gott nytt År!

KATALOG

innehållande stor sortering
experimentartiklar, radio-
delar, elektr. material, verk-
tyg, artistmaterial, leksaker.

Ritning till ruffad motorbåt
Pris 10.- ritningar, handböcker m.m.
sändes gratis mot insändande av ett 20-öres frimärke,
som återbetalas vid första order

Clas Ohlson & C:o A.B., Insjön

Svaret

"OVANIFRÅN":

Red. hastade till Aeroklubbens modellflygchef, ing. G. H. Dérantz, och uppsökte honom i den trevna lägenheten i hjärtat av Gamla stan i Stockholm, för att därstädes inhämta genmälet på Löwens starka inlägg.

— Blir du hemskt arg på Löwens nu för det han är så elak?

Ingenjör D. tar fram sin vackra luta, knäpper eftertänksamt några ackord och säger med ett leende:

— Nej, jag är inte ett dugg arg på Löwen, jag är tvärtom glad över att det finns någonting **positivt** i Löwens kritik. Nu är det förstås så, att det finns också andra som ibland kommer med något positivt, och jag skall som svar tala om hur Wakefieldtävlingen organiseras i år för vår del och hur det står till med den ekonomiska och praktiska sidan av saken.

Därmed visar ingenjör D. fram planen för KSAK:s jubileumsår, och av planen framgår, att uttagningarna för Wakefield kommer att gå i två etapper. I första etappen ordnar klubbarna själva lokala uttagningstävlingar och det är ingenting som hindrar att klubbar slår sig ihop och ordnar större tävlingar. Rapporterna skall vara KSAK tillhanda senast den 5 maj. Med ledning av de inkomna resultaten uttar KSAK de sex bästa att jämte 12 andra i förväg kvalificerade modellflygare samlas till en uttagningstävling på Kristi Himmelsfärdsdag den 18 maj.

— Och vilka är de i förväg kvalificerade?

— Det är sammanlagt 12 man, fördelade efter följande: 1) 1949 års Wakefieldlag (6 man), 2) de tre bästa i SM 1949, klass G-int 3) de tre bästa i vintertävlingen 1950, klass G-int. Det kan givetvis bli dubbleringar — det är det redan förresten — men avsikten är att kompletteringar då görs så att det verkligen blir 18 man som ställer upp till finalen och uttagningen på Kristi Himmelsfärdsdag. Sedan har de uttagna två månader på sig för finslipningen och sluttrimningen till den stora kampen i Finland den 23 juli 1950.

— Men Löwens förslag om kurs för wakefieldare...

— Det varmhjärtade förslaget om Wakefieldkurs var uppe redan förra året, då en av kurserna på Alleberg skulle göras om till en specialkurs, men av samma skäl som man hade att anföra mot förslaget förra året har man avstått i år också. Det är nog så — såvida inte Löwen har 2.000:— kalla i bakfickan — att kursen måste ingå i det ordinarie programmet på Alleberg av ekonomiska skäl. Kursen kommer då alltför sent, men även om den ordnas är det nog inte många modellflygare som har möjlighet och lust att skaffa sig semester och avstå från arbets-

förtjänst och famgemang och den

Men ett väldigt modellflygchefen fräsarna kommer mer att pratas W. ket väl göra samn korta tävlingskurs gram — se listan i tävlingen, sedan lingar som de ol anordnar och där mer att samlas o

Hur pass svårt d stödja Wakefieldtå oss att tävlingen lägset land än Fi utom möjligheterr miskt så omfattan England! Betänk a till ett större belo anslaget, mer än som flyter in i f Modellflygklubbar av de pengar som ställer sig alltså r insats ännu större

ÅRETS

Medan ingenjör I att tala om pro om det i sin helh G-int-grabbarna s Varje modellflyga göling, har chans som blir ett rekor dets historia. De sända representar kampen och den lingen, som går p juli, veckan efter

Men det är int jubileum i år, och gera SM i Stockh praktiska skäl ko gå samtidigt.

Mer?

Vi har någonting En ledande klubb ordna en uttagning absoluta nybörjar får sig tilldelade modellen i propo modellflygare i lä Sedan ordnar k ningstävling, och (heja, Löwen!) på holm den 2 juli.

Tempo-modellen sat vid det här l och allt (fint, el tören är okänd til

FRÅN":

ens modellflygchef,
psökte honom i den
t av Gamla stan i
inhämta genmälet

Löwens nu för det

vackra luta, knäp-
ord och säger med

g arg på Löwen, jag
let finns någonting
är det förstås så,
om ibland kommer
skall som svar tala
organiseras i år för
med den ekono-
v saken.

fram planen för
planen framgår, att
kommer att gå i två
ar klubbarna själva
h det är ingenting
sig ihop och ordnar
a skall vara KSAK
Med ledning av de
SAK de sex bästa
valificerade modell-
ngstävling på Kristi
g kvalificerade?

nan, fördelade efter
ldlag (6 man), 2) de
-int 3) de tre bästa
-int. Det kan givet-
är det redan för-
att kompletteringar
u blir 18 man som
tagningen på Kristi
de uttagna två må-
och sluttrimningen
nd de 23 juli 1950.
n kurs för wake-

get om Wakefield-
ret, då en av kur-
om till en speci-
om man hade att
ret har man av-
så — såvida inte
fickan — att kur-
ie programmet på
Kursen kommer då
ordnas är det nog
har möjlighet och
avstå från arbets-

förtjänst och familjeliv för både detta arran-
gemang och den påföljande stortävlingen.

Men ett väldigt tävlande blir det, fortsätter
modellflygchefen och dessa tävlingar, där stor-
fräsarna kommer tillsammans och där det kom-
mer att pratas Wakefield med frenesi kan myc-
ket väl göra samma om inte större nytta. Sådana
korta tävlingskurser är det gott om i årets pro-
gram — se listan härintill! Först kommer Vinter-
tävlingen, sedan kommer de mängder av täv-
lingar som de olika klubbarna och distrikten
anordnar och där säkert massor av »rävar» kom-
mer att samlas och utbyta erfarenheter.

Hur pass svårt det är att ekonomiskt ytterligare
stödja Wakefieldtävlandet förstår vi, om vi tänker
oss att tävlingen i år skulle gå i ett mera av-
lägset land än Finland. Det ligger till och med
utom möjligheternas gräns att göra en ekono-
miskt så omfattande sak som förra årets resa till
England! Betänk att KSAK årligen själv skjuter
till ett större belopp än det statliga modellflyg-
anslaget, mer än 30.000 kronor alltså. De medel
som flyter in i form av medlemsavgifter från
Modellflygklubbarna är bara mellan 1/6 och 1/7
av de pengar som ges ut på modellflyget — det
ställer sig alltså mycket svårt att göra KSAK:s
insats ännu större.

Sista varven på drillen. Sune Stark vevar för-
siktigt, assisterad av Blomgren och "Postis". Nej,
Postis har inte börjat röka — cigaretten i mun
är endast avsedd för tändning av "fusen" (stubin-
tråden).

ÅRETS MODELLFLYGPROGRAM:

Medan ingenjör Dérantz ändå är i full fart med
att tala om programmet passar han på och talar
om det i sin helhet. Det är nämligen inte bara
G-int-grabbarna som får sin stora chans i år.
Varje modellflygare, han må vara räv eller grön-
göling, har chansen att göra sig gällande 1950,
som blir ett rekordår i fråga om tävlande i lan-
dets historia. De övriga klasserna skall t. ex.
sända representanter till den nordiska lands-
kampen och den internationella jubileumstäv-
lingen, som går på Eslövs flygplats den 29—30
juli, veckan efter Wakefield.

Men det är inte allt. Vingarna har 15-års-
jubileum i år, och det gör dom genom att arran-
gera SM i Stockholm söndagen den 24 sept. Av
praktiska skäl kommer Rikstävlingsfinalen att
gå samtidigt.

Mer?

Vi har någonting alldeles nytt, Tempotävlingen.
En ledande klubb i varje län får i uppdrag att
ordna en uttagning, och de tävlande skall vara
absoluta nybörjare. De arrangerande klubbarna
får sig tilldelade ett antal byggsatser av Tempo-
modellen i proportion till antalet registrerade
modellflygare i länet vid det senaste årsskiftet.

Sedan ordnar klubbarna som sagt en uttag-
ningstävling, och de bästa kommer att **bjudas**
(heja, Löwen!) på resan till finaltävling i Stock-
holm den 2 juli.

Tempo-modellen är, som alla nästan har gis-
sat vid det här laget, en ny modell, G-modell
och allt (fint, eller hur, Löwen?). Konstruk-
tören är okänd tills vidare.

Mer?

Ja, det blir flera tävlingar, men låt oss nu göra
en sammanfattning och anteckna följande data:

MODELLFLYGPROGRAMMET 1950.

- 12 febr.** Vintertävlingen i Rättvik.
- 18 maj:** Uttagningstävling för Wakefield.
- 12 febr.—5 maj:** Wakefielduttagning i lo-
kalklubbarna, Tempo-tävlingen.
- 2 juli:** Tempo-finalen.
- 23 juli:** Wakefieldtävlingen i Björneborg.
- 29—30 juli:** KSAK:s internationella jubi-
leumstävling samt Nordiska Mästerska-
pen på Eslövs flygplats.
- 24 sept.** SM och Rikstävlingsfinal i Stock-
holm.
- Dessutom:** FAI-konferens vid månadsskif-
tet maj—juni.
- Instruktörskurser i 14-dagarsperioder på
Älleberg 18/6—13/8 VM i segelflyg 3—16
juli.

— Så kom inte och säg att inte åtminstone
KSAK har ett präktigt jobb framför sig detta
jubileumsår! Det lär bli dåligt med semestrar
på den kanten i år, och redan nu lyser flitens
lampa där bittida och sent.

"Efter ritning i Hobby- Folk"

Lars Ivar Andersson i Jungskola har byggt sig en drake efter ritning i Hobbyfolk nr 5. Den eleganta draken skådas på bilderna i parad med byggherren samt i luften. Den ligger snyggt i sitt rätta element!

Har några fler av läsarna bilder av sina hobbygrejor, byggda efter ritningar i Hobbyfolk eller på något annat sätt? Skicka in bild och text till Hobbyfolk, så publicerar vi gärna bilden!

Karlströmsritning II: SIEMENS-SCHUCKERT D-4 1918

En eftermiddag i början av oktober 1918 lyfte fyra splitter nya tyska jaktplan från ett flygfält i närheten av Stenay och gav sig ut över fronten på sitt första uppdrag. De voro frukten av ett intensivt ingenjörsarbete och den tyska krigsledningen hoppades att de skulle återvinna det förlorade luftherraväldet, men sammanbrottet kom tyvärr tidigare än beräknat och D-4:ans insats blev ganska ringa.

Det fantastiska i D-4:an var egentligen motorn. Utan denna hade planet varit »just ett jaktplan», men kombinationen flygplan-motorn blev ett höjdjaktplan av dittills ej skådad effektivitet.

Siemens-Halske SH. III-motorn var en 11-cylindrig roterande, luftkyld stjärnmotor. I motsats till sina dåtida »kolleger», som hade en fast (stillastående) vevaxel, runt vilken motorn med den direkt på vevhuset monterade propellern roterade, hade SH. III en roterande vevaxel. Denna roterade med 900 varv/min i motsatt riktning mot motorn. Sins emellan roterade motorn och vevaxel med 1800 varv/min vid bästa långtidseffektuttag. Denna konstruktion var mycket komplicerad men tyskarna satsade allt för att

vinna kriget i dess elfte timma. När vevaxeln nu roterade med bara 900 v/min behövdes det en speciell propeller. Denna fick fyra blad och stor diameter, nästan halva spännvidden. Genom motorns låga rotationsvarv försvann de otrevliga gyroskopkrafterna som intill dess varit den roterande motorns stora nackdel nästan helt.

Vid havsytan gav motorn 200 hk (240 hk starteffekt) och på 4000 m 160 hk. Tack vare den stora effekten på 4000 meter och höjder däröver blev D-4 ganska snart »herre på täppan» på dessa höjder där de allierades motorer knappt kunde hålla planen flygande.

Själva flygplanet var av plywood-skalkonstruktion (kropp och stjärtpän) med vingarna av trästomme med dubbelklädsel. Flygegenskaperna voro utmärkta, men landningshastigheten var ganska hög. Den gled in med 120 km/t, satte sig i 105 km/t och föll som en sten vid 95 km/t. Stallegenskaperna voro otrevliga. Den vek sig tvärt och utan varning med stark spin-tendens.

Totalt tillverkades 225 D-4 (1,5 plan per dag) jämte reservdelar, men alla nådde inte fronten före vapenstillståndet.

Tillverkare: Siemens-Schuckert & Co., G.m.b.H., Tyskland
Användning: Jaktplan
Besättning: 1 man
Motor: En stjärnmotor
SH. III 11-cyl. stjärnmotor
tationsriktning mot
Spännvidd: 8,35 m.
Längd: 5,65 m.

skola har byggt sig
folk nr 5. Den ele-
erna i parad med
en ligger snyggt i

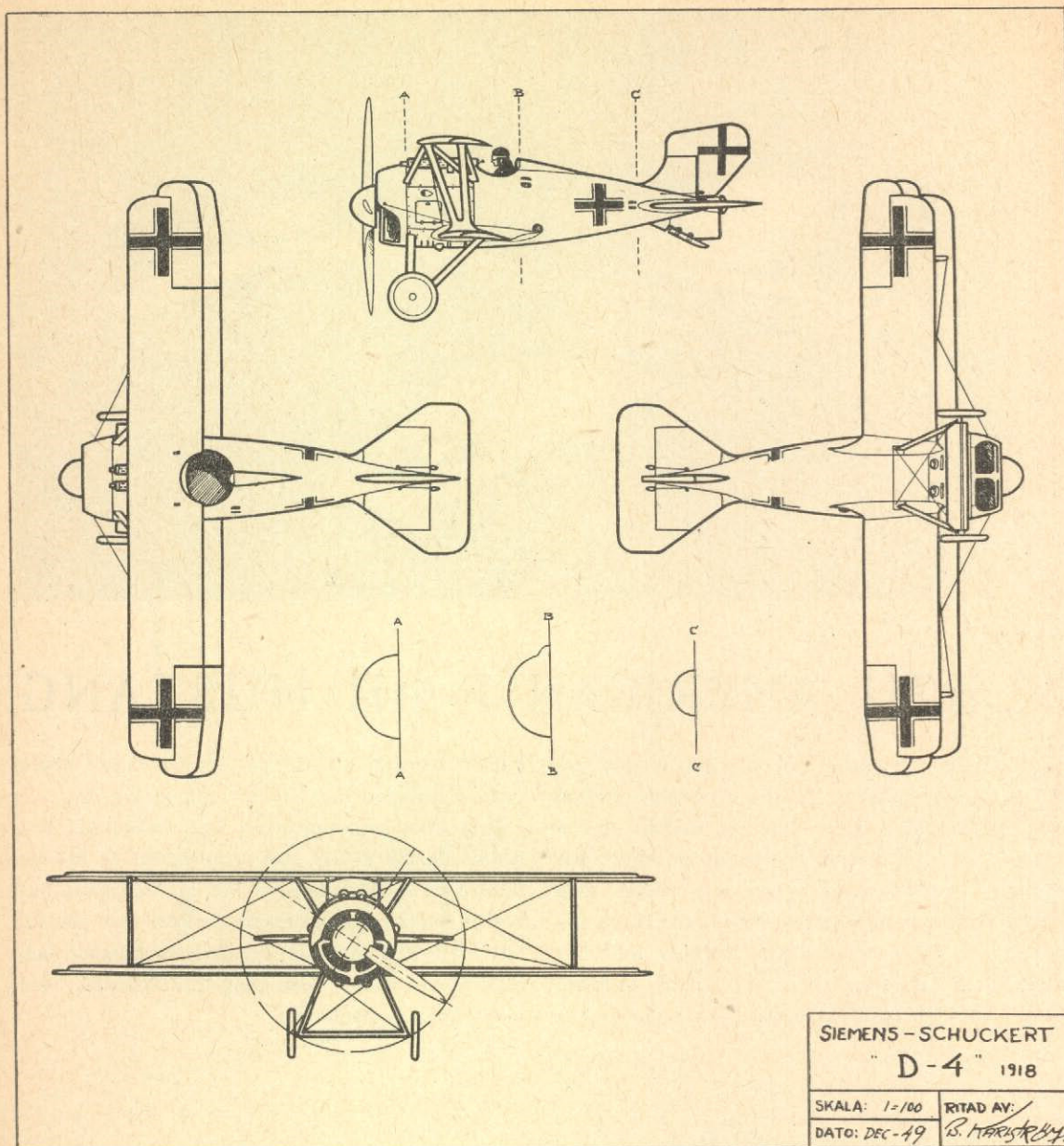
lder av sina hobby-
i Hobbyfolk eller
n bild och text till
ärna bilden!

D-4 1918

ma. När vevaxeln
/min behövdes det
fick fyra blad och
ännvidden. Genom
svann de otrevliga
ess varit den rote-
nåstan helt.
0 hk (240 hk start-
k. Tack vare den
r och höjder där-
herre på täppan»
es motorer knappt

plywood-skalkon-
) med vingarna av
Flygegenskaperna
gshastigheten var
20 km/t, satte sig
sten vid 95 km/t.
iga. Den vek sig
ark spin-tendens.
1,5 plan per dag)
äddade inte fronten

b b y f o l k

DATA FÖR "D-4":

Tillverkare: Siemens-Schuckert Flugzeugwerke
G.m.b.H., Tyskland.
Användning: Jaktplan (höjd-).
Besättning: 1 man.
Motor En st roterande 200 hk Siemens-Halske
SH. III 11-cyl. stjärnmotor med motsatt rota-
tionsriktning mot propellern.
Spännvidd: 8,35 m.
Längd: 5,65 m.

Vingyta: 15 kvm.
Tomvikt 755 kg.
Topp hastighet: 190 km/t på 5000 m höjd.
Landningshastighet: 105 km/t.
Stigförmåga: 2000 m på 3,7 min.
Topp höjd: 6250 m.
Flygsträcka: 400 km.
Beväpning: 2 st. synkroniserade 7,7 mm Span-
dau-ksp.

NORTH AMERICAN F-51H MUSTANG

En lättare och förbättrad version av den berömda Mustangen (P-51D, i Sverige kallad J 26) är F-51H. Största olikheten mellan de två typerna spåras i version H:s betydligt längre och mjukt avrundade kylare, den nya vingen med höghastighetsprofil och rak framkant. Detta senare beror på att mindre hjul använts. Som bekant har P-51D framåtbruten (starkare pilform) framkant närmast flygkroppen. Även fenan har

konstruktörerna fingrat på. Den har blivit högre och utfyllnaden har krympt till en låg ås.

Den inre konstruktionen har förenklats och lättats varför F-51H som slutprodukt är 315 kg lättare än sin föregångare. När motorstyrkan betydligt ökats i denna version förestår man ganska lätt att F-51H blivit ett sjusärdeles flygplan och säkerligen håller Mustang-traditionerna vid makt ännu i många år.

DATA:

Tillverkare: North-American Aviation, Inglewood, California, U. S. A.

Användning: Jaktplan.

Besättning: 1 man.

Motor: En 1750 hk Packard V-1650-11 Merlin, 12-cyl., vätskefylld V-motor. Effekt med vatteninjektion (vid start) 2270 hk.

Spännvidd: 11,27 m.

Längd: 10,15 m.

Vingyta: 21,82 kvm.

Tomvikt: 2948 kg.

Flygvikt: 4309 kg (5214 kg m. bomber).

Topp hastighet: 785 km/t på 7700 m höjd.

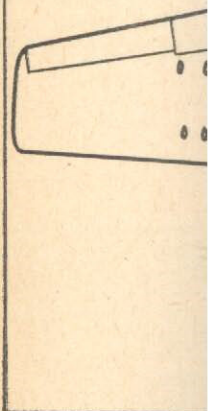
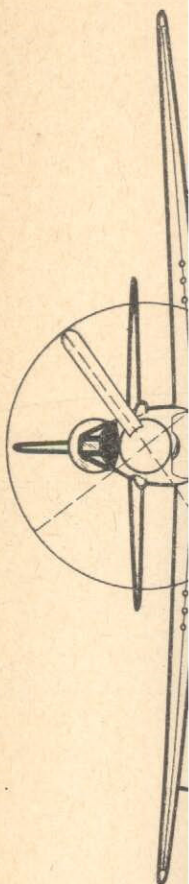
Flygsträcka: 1550 km (3200 km med extra-tankar).

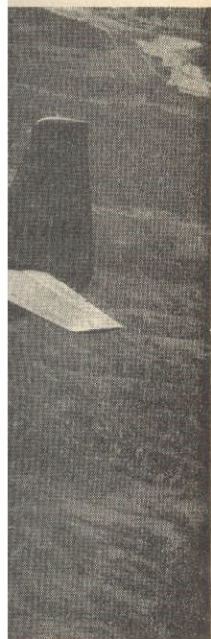
Stigförmåga: 6100 m på 8 min.

Tjänstetopphöjd: 12800 km.

Beväpning: 6 st. 12,7 mm akan i vingarna, samt 6 st 127 m raketprojektiler.

Bomblast 2 st 450 kg bomber om raketprojektiler ej medföres.

MUSTANG

en har blivit högre
ill en låg ås.
ar förenklats och
produkt är 315 kg
motorstyrkan be-
restår man ganska
deles flygplan och
traditionerna vid

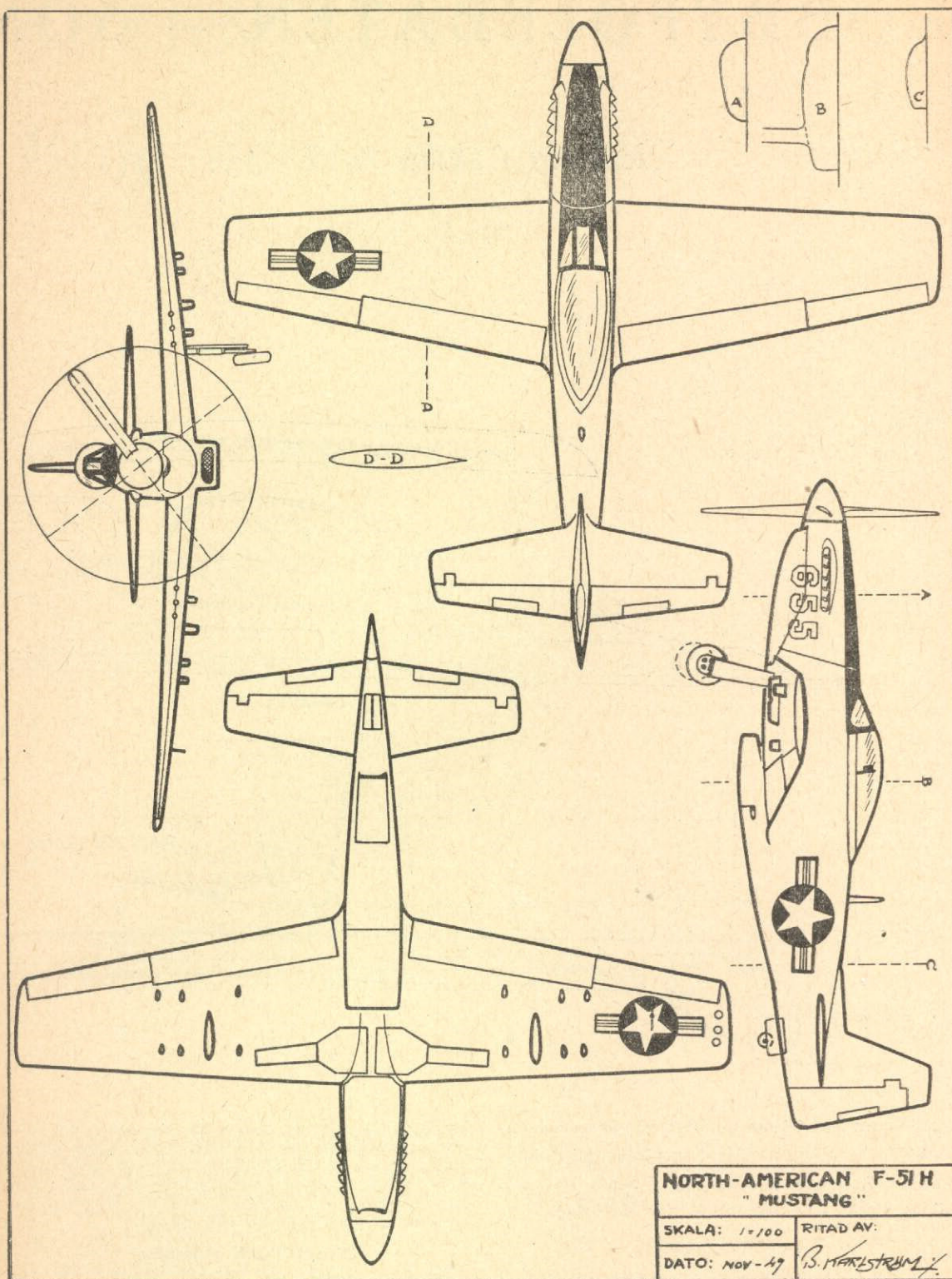
a. bomber).
700 m höjd.
km med extra-

n.

a i vingarna, samt

om raketprojek-

b b y f o l k

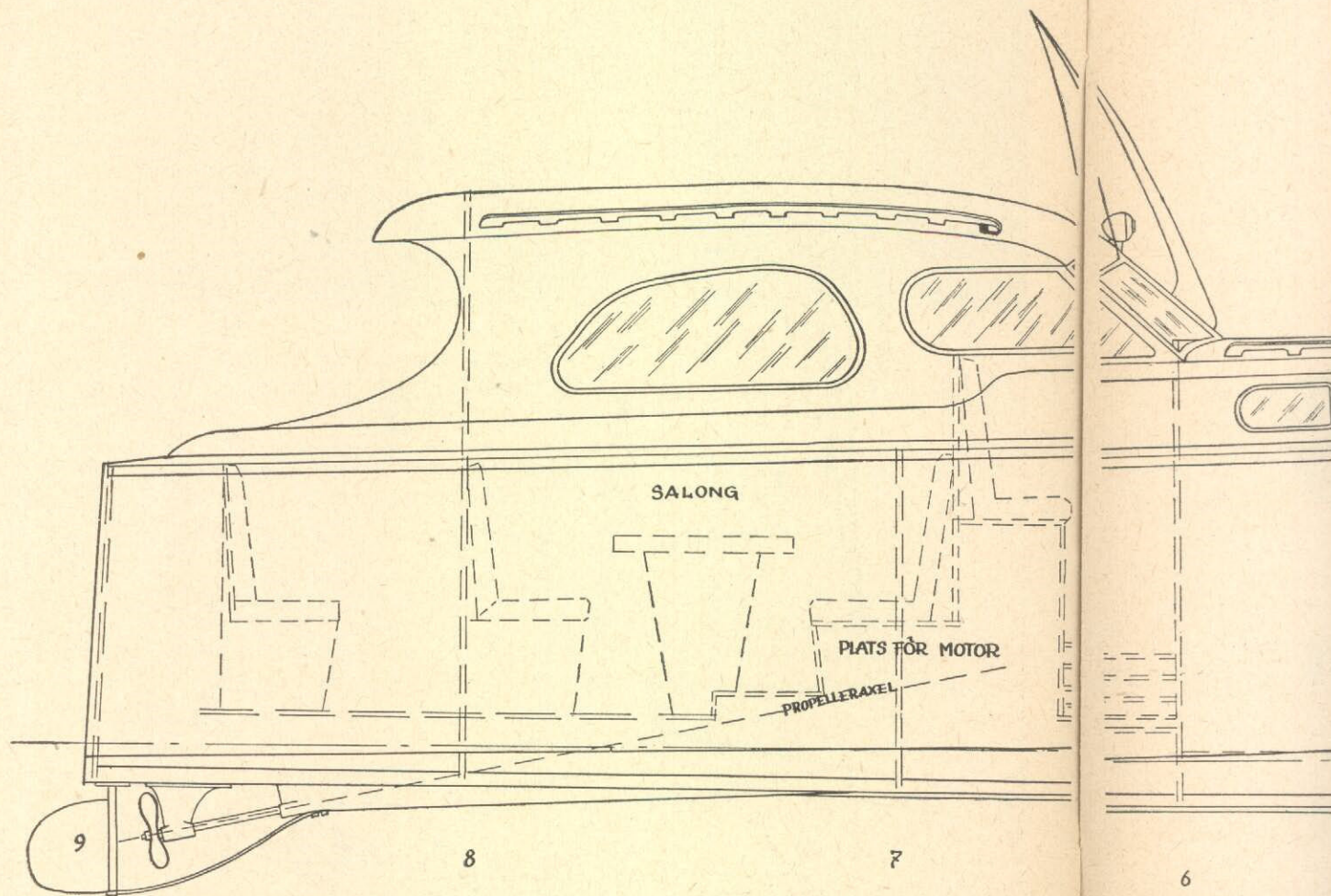

NORTH-AMERICAN F-51H " MUSTANG "	
SKALA: 1:100	RITAD AV:
DATO: NOV-49	B. MARKSTRÖM

HOBBYFOLKBÅTEN – SOM-MARET

Ritning i skala 1:25

Bygg

(Tidigare avsnitt om det flytande sommarhemmet »Hobbyfolkmotorbåten» var införda i Hobbyfolk nr 6, 8 och 9. Ritningar i skala 1:10 kan köpas direkt från Hobbyfolk för kr. 9:50.)

Bordläggningen.

Borden görs av 1 mm plywood eller tunna flak av annat träslag. Man skär ut remsor, 15 mm

breda. Man behöver inte vara bekymrad om det blir skarvställen här och var. Man lägger alltid motsvarande bord på båda sidorna samtidigt. Borden limmas med kallim och nubbas fast med kopparnubb med avklippta skallar. Hålen fylls igen med plastiskt trä och slipas.

Ytterköl och ytterstäv.

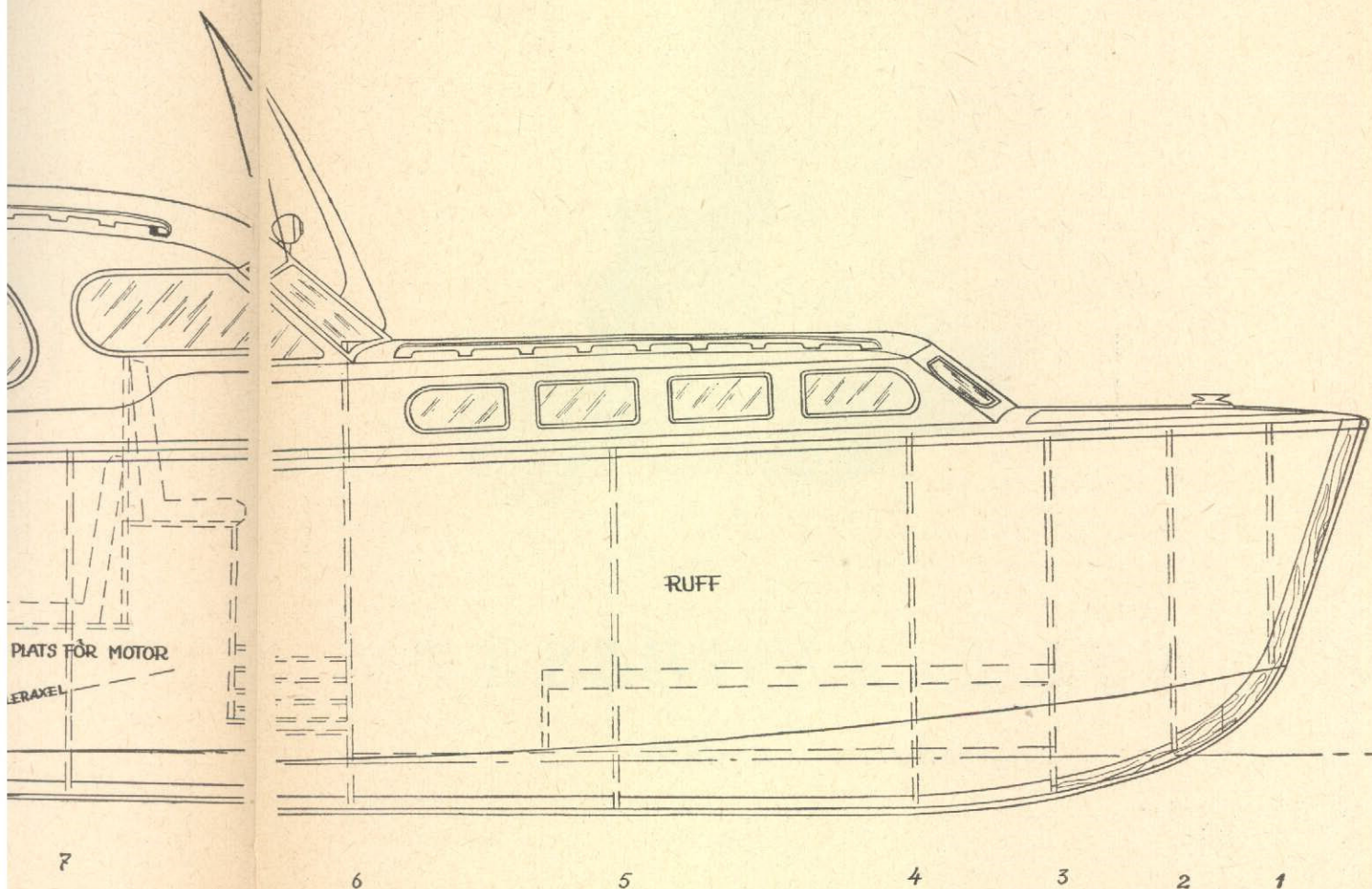
Bordläggningen vid stäven planas, så att ytterstäven kan sättas fast. Den nubbas och lim-

mas, liksom bord en tunn list 10 x till spant 7, dels 10 x 15 mm trä, mitt emellan spant 7 och 8. Detta håller propelleraxeln i rätt höjd. Vi skall i följande nummer se till att akterspegeln besätts med en riktig figur.

SOM-MARENS SEMESTERSTUGA

Bygg den i hel skala — skala 1:10

— Skala 1:25

bekymrad om det
Man lägger alltid
idorna samtidigt.
nubbas fast med
allar. Hålen fylls
ipås.

stäv.

planas, så att
nubbas och lim-

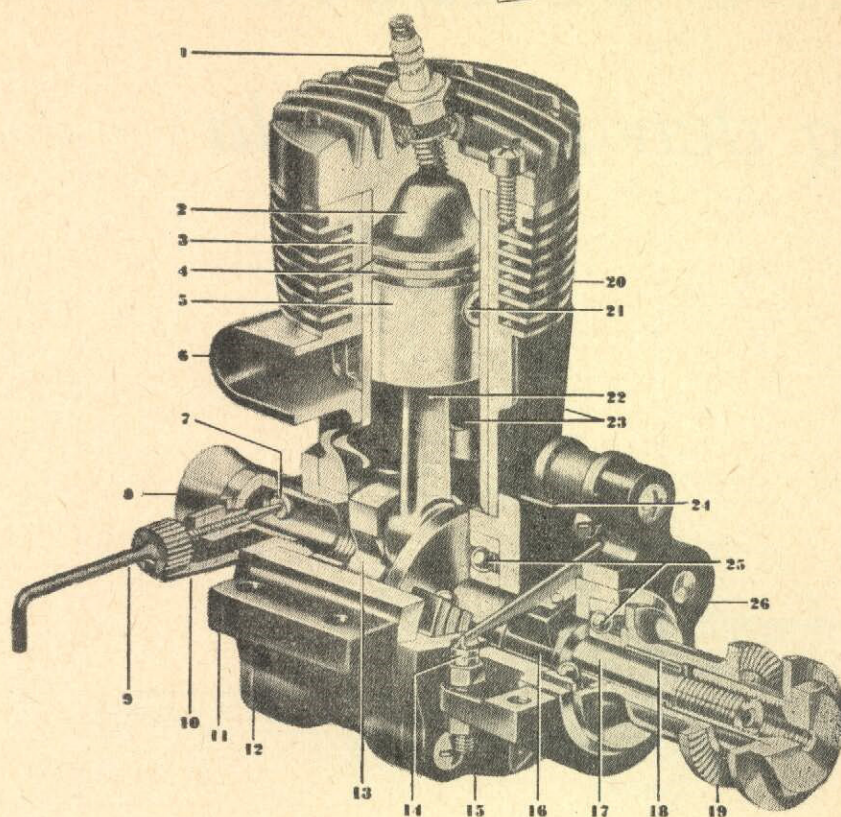
b b y f o l k

mas, liksom bordläggningen. Ytterkölén är dels en tunn list 10 x 2 mm, som går från spant 1 till spant 7, dels en kilformig bit utskuren ur 10 x 15 mm trä, vilken går från spant 7 till mitt emellan spant 8 och 9. Den senare innehåller propelleraxeln. Den återstående biten till akterspegeln består kölen av 10 x 2 mm list. Vi skall i följande avsnitt ägna oss åt inredningen, som redan är antydd på ovanstående figur.

I nästa nummer avslutas vår serie om Hobbyfolkbåten

Kurs i navigation kommer i nästa nummer.

DURO-MATIC **McCOY** 60

Rekorden
USA och
Sverige i
grafisk
uppställn.

Tabellen ovan
en bild av utve
För klarhetens
lingsresultat me
protobilen i US.
kommer 1940. "
"paddorna", dy
koncentreras p

SVENSKT - ENGELSKT -

MOD

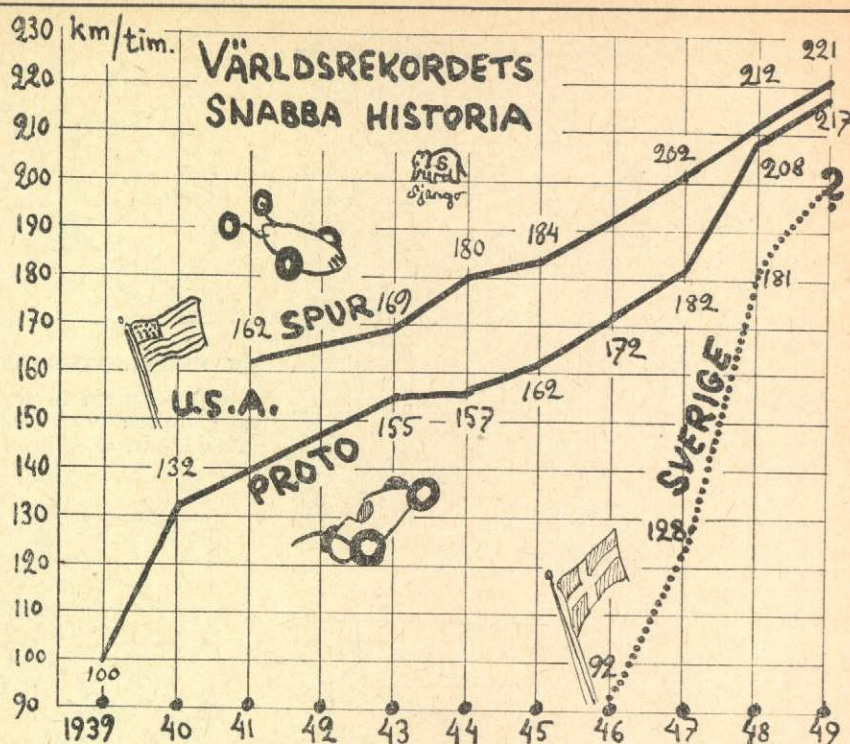
Engelska — English

1. VR-2 spark plug
2. Piston baffle
3. Cylinder liner
4. Piston rings
5. Piston
6. Exhaust stack
7. Carburetor jet
8. Venturi tube
9. Needle valve
10. Ratchet spring
11. Mounting lugs
12. Crankcase backplate
13. Rotary valve
14. Timer points

15. Crankshaft housing
(Frontplate)
16. Cam
17. Crankshaft
18. Crankshaft key
19. Propeller spacer
(Used with prop. only)
20. Cylinder block
21. Wrist pin
22. Connecting rod
23. Intake bypass
24. Timer spring
25. Ball bearing
26. Timer bracket

1. VR-2 tändst
2. Kolvkam (k
kam)
3. Cylinderfode
4. Kolvringar
5. Kolv
6. Utblåsning (
7. Ventilåte (r
8. Luftintag
9. Nåventil
10. Stoppfjäder
11. Monteringskl
12. Vevhuslock
13. Roterande sl

Rekorden i USA och Sverige i grafisk uppställning

Tabellen ovan ger i mycket åskådlig form en bild av utvecklingen i USA och Sverige. För klarhetens skull är endast officiella tävlingsresultat medtagna. 1939 körde den första protobilen i USA 100 km/tim, nästa notering kommer 1940. "Spur"-bilarna, eller populärt "paddorna", dyker upp 1941, och intresset koncentreras på dessa, som blir väsentligt

snabbare än protobilarna. Men protokärrorna följer snällt med i utvecklingen.

De nya motortyperna märks tydligt i kurvan. Hornet 1941—43 går jämnt uppåt, så kommer en knäck och McCoy fortsätter fram till 1947, då nästa bockning i protokollkurvan markerar Doolings framfart.

MODELLMOTORLEXIKON

Svenska — Swedish

1. VR-2 tändstift	14. Brytarspetsar
2. Kolvkam (kombinerad ingas- och avgaskam)	15. Vevhus (främre lock)
3. Cylinderfoder	16. Kamaxel
4. Kolvringar	17. Vevaxel
5. Kolv	18. Låskil
6. Utblåsning (avgasrör)	19. Propellerfäste (endast vid propellerdrift)
7. Ventilåte (munstycke)	20. Cylinderblock
8. Luftintag	21. Kolvbult
9. Nålventil	22. Vevstake
10. Stoppfjäder	23. Överströmningskanaler
11. Monteringsklack	24. Brytarfjäder
12. Vevhuslock	25. Kullager
13. Roterande slidventil	26. Brytarplatta

Idé hörnan

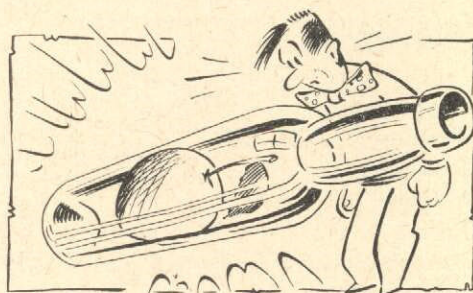
Idéhörnan, som varit borta ur spalterna några månader, kommer här på allmän begäran åter. Det stora priset, 25 kronor för bästa bidraget, måste emellertid minskas till 10 kronor, och det delas härmed upp på två 5-kronorspriser. Alla bidrag emottas och studeras med största nöje av Agaton, och bestämmelserna är som vanligt, att det antingen skall vara en tokrolig idé eller något mycket förnuftigt. Månadens bästa har juryn ansett hatthängaren och äpplet vara. Och så välkomna med nya bidrag!

ROSTIG YTA BLIR BLANK.

Fukta lite skurpulver med vatten så att det blir en degformig massa. Tryck en kork mot massan. Gnid sedan den rostiga ytan med korken ända tills rosten försvinner. Därunder får man trycka korken mot skurpulvret flera gånger.

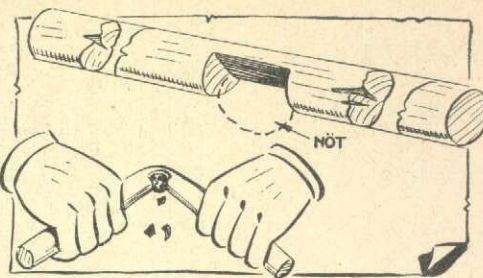
(Göran Sölving, Hackspettsgatan 6, Göteborg.)

ÄPPLET I FLASKAN!

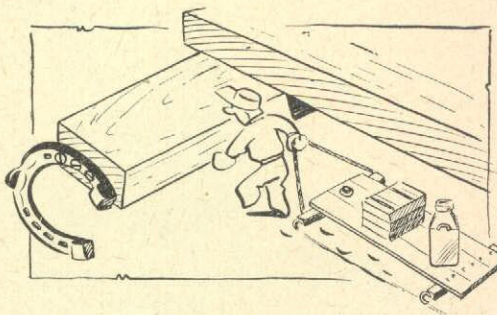
Man hänger en flaska under en gren i ett äppelträd och trär ned en kvist med äppelkärna i flaskan. Sedan väntar man bara tills äpplet är moget. Man har då en sevärdhet för vänner och bekanta.

(Göran Andersson, Box 50, Pålshöda.)

EN ENKEL NÖTKNÄPPARE.

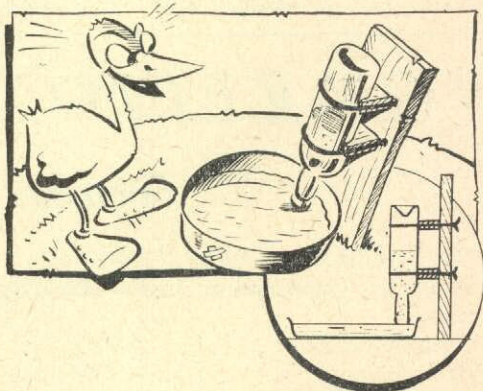
Nötknäpparen tillverkas enligt bilden. Bäst är att göra den av en gren av böjligt träslag. (Tom Lannerup, Christinelundsväg. 19, Malmö.)

EN DRAGKÄLKE

gör man lätt om man har tillgång till några gamla hästskor.

(Reidar Ahl, adress okänd.)

AUTOMATISKT VATTENFAT FÖR FÅGLARNA.

Man fyller en flaska med vatten och vänder den upp och ned i ett fat. När vattenytan når flaskan slutar vattnet att rinna till. När fåglarna druckit så mycket att vattenytan inte rör vid flaskan längre kommer det in luft i flaskan och vattenståndet i fatet ökar tills vattenytan åter täcker flaskans öppning.

(P. Oberg, Bergsgränd 3, Malmö.)

Ko

Nr 1

Redaktör

JANGÖ.

Postadress: J

Telefoner: R

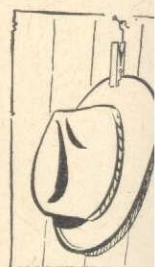
21 44 16, An

konto 35 49 4

nummer) kr.

kr. 8: —.

Ca

HATTHÄNGARE

Skriva en krok
då en bra hatthä
(Kurt Joha

DET OFÖRBRÄN

Papper blir n
doppar det ett p
av 1 viktsdel alu
därefter låter de

Ett mod

MÅN

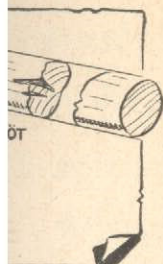
Säljes i alle

Månvalla-spel
Jangö, ritat av
av obegränsat a

Månvalla-spel
tenn, stor spel
2 st. kortlekar,

koll och utförlig
Månvalla-spel
och har »riktig

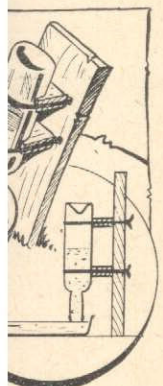
Månvalla-spel
tion av skickligh
ning och omväx

t bilden. Bäst är
gt träslag.
äg. 19, Malmö.)

g till några gam-
adress okänd.)

FÖR

atten och vänder
r vattenytan när
till. När fåglarna
tan inte rör vid
luft i flaskan och
vattenytan åter

ind 3, Malmö.)

b b y f o l k

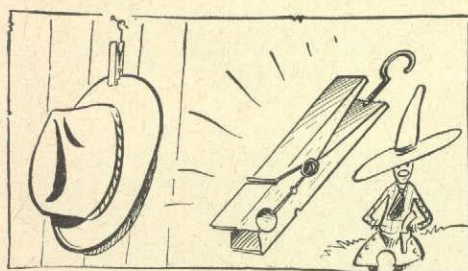
Hobby FOLK

Nr 1 Jan. — Febr. 1950

Redaktör och ansvarig utgivare: JAN JANGÖ.

Postadress: Järntorgsgat. 42 — Stockholm
Telefoner: Red. Jangö 11 20 86, Tryckeriet
21 44 16, Annonsavd. 55 00 88. Postgiro-
konto 35 49 46. Prenumeration: Helår (10
nummer) kr. 6:—, i Danmark och Norge
kr. 8:—.

Carl A. Franzén Tr. A.-B., Sthlm 1950

HATTHÄNGARE.

Skruva en krok i en vanlig klädnypa. Den blir
då en bra hatthängare.

(Kurt Johansson, Baldersvägen 6, Lund.)

DET OFÖRBRÄNNELIGA PAPPERET.

Papper blir nästan oförbränneligt, om man
doppar det ett par gånger i en kokande lösning
av 1 viktsdel alun och 3 viktsdelar vatten, och
därefter låter det (papperet) torka.

*klickéer
av alla
slag*

**A.-B. STOCKHOLMS
KEMIGRAFISKA ANSTALT**
MÄSTERSAMUELSGATAN 54
TEL. 20 99 57 — 20 99 58

STAVMAGNETER

av Fagerstas berömda tillverkning, topp-
magnetiserade:

10×10×30 mm, slipade .. kr. 1:— per st.
10×6×25 mm kr. 0:75 per st.

"Hundmagneter", för mo-
torlösa tåg etc., 10×4,5

×22 mm kr. 0:60 per par

HOBBYFOLK Järntorgsgat. 6 Sthlm

Ett modernt sällskapsspel i särklass!

MÅNVALLA travbana

Pris pr spel 12.50

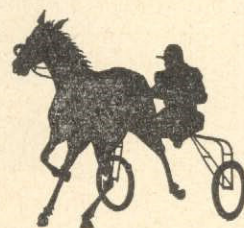
Säljes i alla välsorterade affärer

Månvalla-spelet är ett sällskapsspel av Jan
Jangö, ritat av Björn Karlström. Kan spelas
av obegränsat antal personer, dock minst tre.

Månvalla-spelet innehåller: 6 travhästar av
tenn, stor spelplan uppförd på masonite,
2 st. kortlekar, låtsaspengar, totalisatorproto-
koll och utförliga regler.

Månvalla-spelet är starkt verklighetsbetonat
och har »riktig» oddsuträkning.

Månvalla-spelet är en strålande kombina-
tion av skicklighetsspel och turspel med spän-
ning och omväxling.

Återförsäljare antagas.

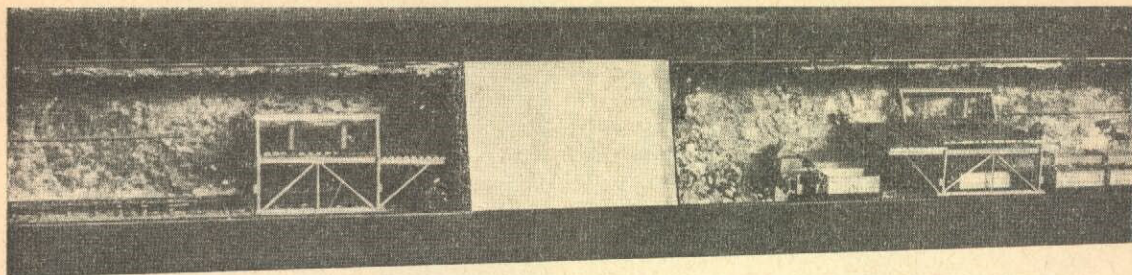
Till landsorten mot postförskott från
JAN JANGÖ — SEGELTORP

Sänd mig mot postförskott sällskapsspel
Månvalla travbana å kr 12:50 + porto.

Namn:

Adress:

..... HF

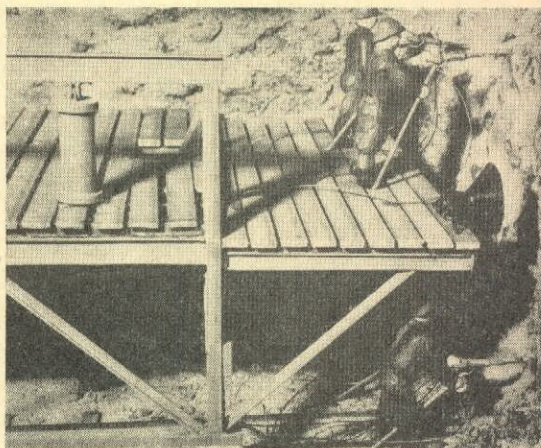

TUNNELBYGGE I MODELL

Det finns en del lyckligt lottade personer, som har sin ungdoms hobby till yrke. En av dem är Owe Victorsson i Midsommarkransen. I artikelserien om »Hobbyfolkbåten» har läsekretsen redan stiftat bekantskap med hans hobby, att bygga båtar, och på denna sida får vi se hans senaste stora modellbygge för Atlas Diesel, en modell av en tunnel under arbete.

Modellen är avsedd för studier och utställningsändamål. Den har varit i Paris — åkte flygplan ner — på en högskola och är just nu på väg till Schweiz.

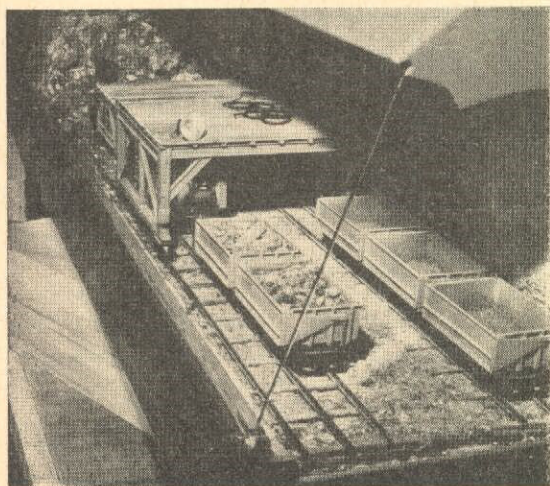
Det tog tre månader för modellbyggaren att ställa i ordning arbetet och det här var ett riktigt tunnelarbete även för Owe. I en träram, armerad med spik och tråd göts marmorcement fast. Sedan gjordes »sprängningen» med

huggjärn. Tunneln skulle inte föreställa någon speciell tunnel utan endast en tunnel så där i största allmänhet. Den illustrerar två olika arbetstempon hos två olika arbetslag som sprängt sig fram från två olika håll och nu är nära att mötas mitt i tunneln. Det ena laget 3 gubbar, står och borrar, medan det andra, 2 gubbar, just har sprängt och nu sysslar med bortforsling av sprängstenen.

Modellen är 2,15 meter lång, tunnelns dimensioner 40 x 40 cm. Belysningen fungerar och får ström från en omkopplingsbar transformator som anslutes till belysningsnätet. Alla vagnar kan rulla, grävmaskinerna är tippbara. En skulptör har specialtillverkat gubbarna.

Slutligen är att nämna att modellen kostade en hel del i flygfrakt till Paris, för totalvikten är 120 kg.

Nej då, det är
kameran få se
tycks tro. Även
kamera kan m

Glöm alltså in
färderna och ut
inte i en ficka,
en kullkörning,
de om halsen.

Kan man se
vinterlandskap,
de effektfulla k
ytorna och skug

Eller kanske
sken i de gnistr
tjusigt motiv.

Använd

Att använda
regeln att fotog

INGEN

oftast olämpligt
landskapet liv,
verkar enformigt
sig så att ljuset
gorna ger liv åt
effektfullast att
man bara ser ti
in i kameran. M
skymms av en tr

Eftersom skugg
len reflekterat b
sedd med gulfi
kontrast mellan
utan filter skulle
gulfilter har ju
det blå reflexljus
Och det räcker
nars blir himle
mörk. Helst bör
ett s. k. reflexsky
direkt påfallande

Snö!

Mycket stämni
man fotograferar
ceras så att snö
mörkare bakgrun
skog e. dyl. E
längre än 1/25 s
tiden i laddkamero
en bit och syns
streck. Kamerans
mot direkt påfalla
portgång, under t
flingorna faller p
stånd från kamer
mast blir annar

Lägg märke till att solen skymms av de korsade skidspetsarna — en direkt motljusbild är alltså detta!

Nej då, det är visst inte nödvändigt att låta kameran få semester på vintern, som många tycks tro. Även med den allra enklaste lilla laddkamera kan man ta vackra vinterbilder.

Glöm alltså inte att ta med kameran på skidfärderna och utflykterna. Men förvara den helst inte i en ficka, där den lätt kan bli skadad vid en kullkörning, utan ha den i en väska hängande om halsen.

Kan man se något vackrare än ett solbelyst vinterlandskap med dess rena, mjuka linjer och de effektfulla kontrasterna mellan de solbelysta ytorna och skuggorna i landskapet?

Eller kanske bara en snötyngd gren med solskenen i de gnistrande snökristallerna kan vara ett tjustigt motiv.

Använd filter och reflexskydd.

Att använda den förr ofta rekommenderade regeln att fotografera med solen i ryggen är

INGEN SEMESTER FÖR KAMERAN

oftast olämpligt vintertid. Skuggorna, som ger landskapet liv, kommer då inte med och allt verkar enförmigt och trist. Bättre är det att ställa sig så att ljuset kommer från sidan och skuggorna ger liv åt snöytan. Många gånger blir det effektfullast att fotografera rakt mot solen om man bara ser till att solljuset inte faller direkt in i kameran. Man kan ju ställa sig så att solen skymms av en trädstam eller dylikt (se bilden).

Eftersom skuggorna i snön består av från himlen reflekterat blått ljus bör kameran vara försedd med gulfilter, så att det blir tillräcklig kontrast mellan den vita snön och skuggan, som utan filter skulle bli alltför ljus och flack. Ett gulfilter har ju den egenskapen att det hindrar det blå reflexljuset att träffa filmen i kameran. Och det räcker bra med ett ljus gulfilter, annars blir himlen på vinterbilder lätt alltför mörk. Helst bör också kameran vara försedd med ett s. k. reflexskydd, som skyddar objektivet för direkt påfallande ljus.

Snöfall ger bra bilder.

Mycket stämningsfulla bilder kan man få om man fotograferar i snöväder. Kameran bör placeras så att snöflingorna framträder mot en mörkare bakgrund, t. ex. en husvägg, en mörk skog e. dyl. Exponeringstiden bör inte vara längre än 1/25 sek., den vanliga exponeringstiden i laddkameror. Snöflingorna hinner då falla en bit och syns på bilden som ett kort, vitt streck. Kamerans objektiv bör vara väl skyddat mot direkt påfallande snö. Helst bör man stå i en portgång, under träd e. dyl. så att de närmaste flingorna faller på en eller ett par meters avstånd från kameran. De flingor, som faller närmast blir annars alltför stora och störande

oskarpa. Försök också att få liv i bilden genom att ta med några personer t. ex. några skidåkare.

Bilder med fart.

En kälkåkare eller skidlöpare, som susar nedför en backe i full fart, är en så snabb rörelse att exponeringstider på 1/25 eller 1/50 sekund är alltför långa för att man skall få en skarp bild. I sådana fall måste oftast 1/300 sekund eller ännu kortare tider tillgripas. Men har man inte så korta tider på sin kamera kan man ändå klara sig långt t. ex. genom att följa åkarens rörelse med kameran, då det blir möjligt att använda längre exponeringstid. Visserligen blir bakgrunden oskarp, men det förhöjer bara intrycket av fart och rörelse i bilden. Eller också kan man undvika taga en person som rör sig snabbt, rakt från sidan, utan i stället fotografera honom framifrån när han rör sig i riktning mot kameran eller när han rör sig i riktning från kameran. Då kan man många gånger klara sig t. o. m. med en enkel laddkamera.

Se upp med imman.

Man bör också komma ihåg att vid kortare besök inomhus t. ex. i raststugor bör man helst låta kameran stanna kvar utomhus. Tar man in kameran i värmen från kylan utomhus blir det imma på objektivet. Den är svår att få bort och tänker man inte på den kanske på så sätt flera exponeringar blir förstörda.

Man bör nämligen inte försöka putsa bort imman, utan låta den försvinna av sig själv, ty även om man skulle lyckas få bort den på linsens yttre yta så finnes den i allmänhet ändå kvar inuti optiken.

Och så lycka till med vinterbilderna!

Fotored.

BREV FRÅN ECUADOR.

Sign. har fått ett stencilerat brev från HCJB, Rösterna från Anderna i Quito, Ecuador. Brevet hade följande lydelse:

Kära Radiovän: Från det sköna landet på ekvatorn bland tropikväxtlighet till höglandets eyiga vår, som den 5 augusti 1949 erfor den förskräckliga jordbävningen i provinserna Chimborago, Tungurahua, Cotopaxi, med hela städer begravnade, omkring 6000 människoliv förlorade och en allmän förödelse. Från Ecuador hälsar vi Sveriges behjärtade folk som genast var villig att hjälpa med kläder för 500 barn. Hjärtligt tack svenskar, som fortfarande har hjärtat på rätta stället.

Jag är ledsen att jag ej kan tala till mina radiovänner på grund av olyckan att bryta ett höftben, så jag ligger i gips för tre månader, men jag hoppas att om Gud vill, Ni snart får höra av mig.

Den 17 september var en Tacksägelsedag till alla nationer, som hjälpt Ecuador och Sveriges flagga var synlig i paraden. HCJB, the Voice of the Andes tackar för brev och lyssnarrapport och sänder en programtabell.

Med Guds rika välsignelse,

Mrs. Ellen Campana.

Fru Ellen Jansson-Campana på stationen ACJB.

I brevet låg även förutom ett QSL-kort och en del trycksaker, även Johannes' Evangelium i fickformat. Tryckt på svenska och med fyra färgbilder. HSJB har alltid sänt sina lyssnare souvenirer. HCJB:s svenska utsändningar kommer f. n. söndagar, tisdagar, fredagar och lördagar mellan kl. 19.00 och 19.30 på 17892 kc/s = 16,77 meter.

BREVLÅDA

Vi har denna månad fått ett brev från Bo Karlsson i Enebyberg, som har fångat några fina stationer. Han har hört CR6RH, Radio Club de Huila i Angola på 9235 kc/s = 32,49 meter mellan kl. 19.30 och 21.02 då den slog igen. Den kom in med QSA2-3, QRK1-4 CW QRM och BC QRM

Vi

KORTVÅGS- LYSSNARE

från Radio Romania Libera på 9250 kc/s = 32,43 meter. En annan Angolastation som han har hört är CR6RB, Radio Club de Benguela på 9165 kc/c = 32,73 meter, som kom in med QSA1-2, QRK1-2 och CW QRM från 19.40 till sign.off kl. 20.02. EA8AB, Radio Club de Tenerife på Kanarieöarna har man hört med QSA3 och QRN från 23.15 till signoff 24.00. Hans verkliga storskap är emellertid Radio Douala i Franska Kamerun, som han hört över stationen FIA6 på 9160 kc/s = 32,75 meter mellan kl. 19.30 och 20.00. Den kom in med QSA2-3, QRK3-4 och en aning CW QRM.

Gamle vännen Georg Nordh i Aspudden har naturligtvis skickat in DX-tips även denna månad. Han meddelar: Det nya Argentinska radioföretaget Radio Independencia i Tucuman, som sänder på 11840 kc/s = 25,34 meter, med anropssignalen LRT har hörts mellan kl. 04.50 och 05.15 med QSA 2-3, QRK-2-3 och QSB. COBZ, Radio Salas på Cuba har hörts ganska bra mellan kl. 05.25 och 05.55 på 9026 kc/s = 33,24 meter. En annan Cubastation som har gått in ganska bra är COKG, Cadena Oriental de Radio på 8960 kc/s = 33,48 meter. Har hörts med ungefär QSA1-2. Georg har också fått ett QSL från CR6RG, Radio Diamang i Angola på 8242 kc/s = 36,40 meter. Hans rapport var den andra som kommit från Sverige.

Lars Eriksson i Stockholm meddelar följande: **Iran.** Radio Taoriz på 11950 kc/s = 25,10 meter sänder mellan kl. 18.00 och 19.00 program för hemmalyssnare. Brukar komma in med QSA2-4, QRK2-3, QRN, QSB och BC QRM från Radio Moskva. OBS.! Sändningstiden brukar variera litet över ovan angivna tidpunkter. **Korea.** HLKA i Seul på 7933 kc/c = 37,82 meter har på förmiddagarna program på koreiska samt inhemsk musik. Slår igen kl. 12.30. Lätt att indentifiera genom paussignalen, som består av tre stigande toner på en gong-gong.

DIVERSE.

All India Rad ligt QSL-kort. F porter med bre Dehli och kan l kc/s = 16,82 er över SUD7 på 9 20.00 och 21.00 c 25,21 meter mel

När detta läs Sweden har slä På lördagar sä gram Sweden mellan kl. 08.15 och 10780 kc/s och 16,30 på 107 kc/s = 19,80 me kl. 02.15 och 0 kl. 08.15.

Det nya

De amerikanska egen underhållni rican Forces Net sedan sände AFN meter. Stationen på denna frekve fick övergå till a station på 1249 k FN återigen börj 5880 kc/s = 51,0 station för jazz-fa

WORLD RADIO

I november 19 World Radio Han get oundärlig bol sammanställd av Lindorfsalle 1, H och är tryckt ho Boken innehåller vågsslyssnare behö och finnes hos alla hos Scandinavian

GS-
RE

250 kc/s = 32,43
om han har hört
ela på 9165 kc/c
QSA1-2, QRK1-2
ign.off kl. 20.02.
på Kanarieöarna
QRN från 23.15
storkap är emel-
Kamerun, som
på 9160 kc/s =
20.00. Den kom
aning CW QRM.

i Aspudden har
även denna må-
gentinska radio-
cuman, som sän-
med anropssig-
04.50 och 05.15
QSB. COBZ, Ra-
nska bra mellan
= 33,24 meter.
ätt in ganska bra
Radio på 8960
s med ungefär
ett QSL från
a på 8242 kc/s =
den andra som

eddelar följande:
s = 25,10 meter
00 program för
in med QSA2-4,
QRM från Radio
brukar variera
er. Korea. HLKA
eter har på för-
a samt inhemska
att indentifiera
av tre stigande

DIVERSE.

All India Radio har skaffat sig ett nytt trevligt QSL-kort. Förut har AIR besvarat alla rapporter med brev. AIR har sina sändare i New Dehli och kan höras över bl. a. VUD5 på 17840 kc/s = 16,82 emtesr mellan kl. 16.00 och 16.40, över SUD7 på 9620 kc/s = 31,19 meter mellan kl. 20.00 och 21.00 och över VUD11 på 11760 kc/s = 25,21 meter mellan kl. 19.00 och 20.00.

När detta läses finns det hopp om att Radio Sweden har släppt ut sitt nya verifikationskort. På lördagar sänder Radio Sweden sitt DX-program Sweden Calling DX:ers, som kan höras mellan kl. 08.15 och 08.30 på 6065 kc/s = 49,46 m. och 10780 kc/s = 27,83 meter, mellan kl. 16,15 och 16,30 på 10780 kc/s = 27,83 meter och 15155 kc/s = 19,80 meter samt påföljande natt mellan kl. 02.15 och 02.30 på samma frekvenser som kl. 08.15.

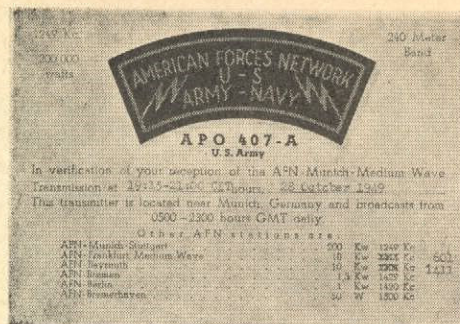
Det nya QSL-kortet från AIR.

De amerikanska soldaterna i Tyskland har en egen underhållningsstation som heter the American Forces Network. För ett och ett halvt år sedan sände AFN på kortvåg på 6080 kc/s = 49,34 meter. Stationen upphörde emellertid att sända på denna frekvens och dess lyssnare i Sverige fick övergå till att lyssna på AFN:s mellanvågstation på 1249 kc/s = 240,2 meter. Men nu har FN återigen börjat att sända på kortvåg. Nu på 5880 kc/s = 51,02 meter. AFN är om något en station för jazz-fans.

WORLD RADIO HANDBOOK.

I november 1949 utkom fjärde editionen av World Radio Handbook, som är en praktiskt taget oundgänglig bok för kortvågsslyssnare. Den är sammanställd av herr O. Lund Johansson, Lindorfsalle 1, Hellerup, Köpenhamn, Danmark, och är tryckt hos Det Berlingske Bogtryckeri. Boken innehåller alla uppgifter som en kortvågsslyssnare behöver. WRH kostar 4 kr. 50 öre och finnes hos alla välsorterade bokhandlare samt hos Scandinavian DX-Club i Jönköping.

The DX-fan.

Verifikationskort från AFN.

Lyssnarbrev från Jämtland:

AQUI RADIO-ANDORRA.

Vilken DX-are är det som inte har hört Radio Andorra? Jag för min del brukar alltid när det bli en liten paus i DX-lyssnandet ta in stationen och lyssna på deras trevliga musikprogram. Andorra är en liten fristat på bara 7000 invånare som ligger hopklämd mellan Frankrike och Spanien, Andorras huvudstad är Andorra la Vieja och invånareantalet är omkring 700. Postverket är en mycket stor inkomstkälla för landet enär deras frimärken är mycket omtyckta av samlare världen runt. Andorras radiostation arrangeras av ett anglofranskt bolag, i de trevliga programmen inspränges reklam från olika länder. Stationen har en styrka av 20 kW och våglängden är 5980 kc/s eller 50,17 meter. Stationens sändningstid är från 19.00 till 1.00 svensk tid. Stationen brukar komma in med bra hörbarhet omkring kl. 21.00 och den är mycket lätt att få in tack vare »damen med den pipiga rösten». Lyssnarrapporter besvaras med QSL-kort och på kuvertet kan Du skriva följande krångliga adress: Emisiones de Radio-Andorra, Roc de les Anelles, Andorra la Vieja, Principado de Andorra.

HAMMERDAHLS DX-CLUB

är väl kanske en av Sveriges yngsta kortvågsklubbar. Klubben är en lokalavdelning under den säkert inte obekanta Scandinavian DX-Club. Klubben bildades den 15 november 1949 och medlemsantalet är f. n. bara fyra man, hoppas finnas om ökning. Vid klubbens bildande fick styrelsen följande sammansättning: Ordf. Gunno Eriksson, sekr. Torsten Hellgren. Klubbens huvudsakliga uppgift är att lära medlemmarna språk och geografi, själv sysslar undertecknad just nu med byggandet av en liten radiomottagare. Klubben fick reklam redan från starten, då en liten artikel om klubben var publicerad i Östersunds-Posten. Vidare har vi nu en utställning av QSL-kort m. m. i nämnda tidnings skyltfönster. Klubben är tacksam för brev från klubbar och kortvågsintresserade »boys». Klubbens adress är: Hammerdals DX-Club, Konsum, Hammerdal.

Mr Eriksson.

RAK 3-RÖRSMOTTAGARE

för batteridrift

Denna gång skall vi tala om en flerrörsapparat och närmare bestämt om en 3-rörs rak mottagare för batteridrift. Man brukar beteckna en dylik mottagare 1-V-1. Denna beteckning är internationell, varvid första siffran betyder antalet högfrekvenssteg, bokstaven V detektorn och sista siffran anger antalet lågfrekvenssteg. En 1-rörsapparat av i föregående nummer beskriven typ, betecknas 0-V-0. Utökas den med ett lågfrekvensförstärkarsteg blir beteckningen 0-V-1, vid 2 LF-steg 0-V-2 o. s. v. Den mottagare som nu skall beskrivas, består av ett HF-steg, detektor samt LF-steg. Schemat ser kanske litet trassligt ut men detektor och LF-steg är i princip samma som tidigare beskrivits med undantag av att högtalaren anslutits via en utgångstransformator.

Högfrekvensförstärkaren skall, som framgår av namnet, förstärka de högfrekventa (radiofrekventa) signalspänningarna, som uppfångas av antennen. Den måste därför förses med en avstämningsskrets, med vars hjälp man kan välja ut den station, som man skall lyssna på. Även detektorn är försedd med en avstämningsskrets. Den är vad man kallar induktivt kopplad till hf-stegets anodkrets. Bägge dessa kretsar måste avstämmas till samma frekvens eller våglängd med hjälp av två avstämningsskondensatorer, som måste vridas samtidigt varvid man får en mottagare med tvårattsavstämning. Detta är emellertid besvärligt och då människan av naturen är lat, hittade man på att sätta bägge kondensatorerna på samma axel och mottagaren blev enrattsavstämd. Sådana kondensatorer kallas för GANGKONDENSATORER och kunna vara 2-gang, 3-gang etc. med 2, 3 eller flera kondensatorer på samma axel. I denna mottagare erfordras en 2-gang. Den bör vara försedd med s. k. trimkondensatorer d. v. s. små variabla kapaciteter så att man kan trimma kretsarna så att de får samma resonansfrekvens vid samma kondensatorinställning.

Då hf-förstärkaren har avstämda kretsar med samma resonansfrekvens i både gallerkrets och anodkrets, finns det stora möjligheter att denna kan börja svänga och därvid alstra högfrekventa vågor. Den går då som sändare och kan avlyssnas hos grannarna, vilket säkerligen ej kommer att uppskattas av dessa. Man bör därför tillse att spolarna ej kan »se» varandra genom att sätta en jordad plåtskärm mellan dem eller också placera dem i skärmburkar, vilkas metallhölje måste jordas. Eventuellt måste bägge åtgärderna vidtagas.

Det är synnerligen önskvärt att kunna reglera hf-stegets känslighet. Det har därför försetts med en sådan anordning, vilken fungerar så att rörets gallerförspanning kan varieras med en potentiometer, varvid samtidigt även förstärkningen ändras. (Tänk på att koppla potentiometern så att förstärkningen ökas när ratten vrides med-sols).

Detektorn har i motsats till den förut beskrivna kopplats som pentod, vars skärmgallerspänning bör ligga omkring 25—30 volt.

Slutsteget eller lågfrekvensförstärkaren är uppbyggd med en pentod, vars glödtråd kan kopplas antingen för 2,8 V eller 1,4 V glödspänning. I detta fall skall den kopplas för 1,4 V. Den erforderliga gallerförspanningen erhålles genom att strömmen från anodbatteriet får passera genom ett motstånd på 500 ohm. Spänningsfallet över detta utnyttjas för den negativa gallerförspanningen. Parallellt över detta ligger den potentiometer på 50 kiloohm, som användes för att reglera den negativa gallerförspanningen på hf-steget.

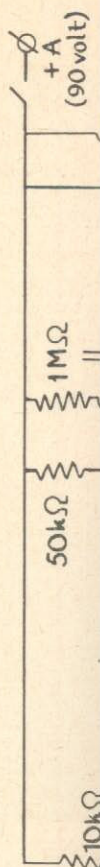
Spolarna till avstämningsskretsarna har ritats med två våglängdsområden. Omkoppling mellan dessa sker genom att en del av spolarna kortsluts med hjälp av en 4-polig strömbrytare.

De rör som utnyttjats i denna apparat är av den nya amerikanska miniatyrtypen och fordrar mycket litet utrymme. Det är naturligtvis även möjligt att använda andra liknande rörtyper av olika fabrikat.

Med denna apparat kan, liksom naturligtvis även tidigare beskrivna, diverse trevliga och lärorika experiment göras. Ändra t. ex. på de olika motståndsvärdena och se efter vad resultatet blir. Den blir kanske bättre men kanske också sämre, beroende på vad man gör. Men ni lär er snart för vilka värden den arbetar bra. Men iakttag dock viss försiktighet så att rören ej förstörs. Prova först med att öka och minska skärmgaller-motståndet varvid förstärkningen ändrar sig, sedan anodmotståndet o. s. v. I schemat angivna värden är endast riktvärden just för att ni skall kunna experimentera fram en bättre apparat.

Innan vi slutar för denna gång så bör det nog nämnas att en rak mottagare även om den förses med flera avstämda kretsar (flera hf-steg) lätt påverkas av starka stationer i närheten eller av sändaramatorer. Detta kan medföra störningar på den station man vill avlyssna. På ostörda stationer gör den emellertid god nytta.

Lycka till!

"Dubbe" har ordet:

DX-ing.

Söndagen den 27 november bildades en DX-sektion inom Gödelörs-Aero-Klubb. Den befinner sig än så länge på experimentstadiet. Visar det sig att intresset i trakten är tillfredsställande, kommer troligen en fristående DX-club att bildas. Intresserade kan hänvända sig till Nils Nilsson, Torget, Björnstorp.

Nils Nilsson, G.A.K. har fått brev från Hamburg, där de ber honom om att underrätta svenska lyssnare om att Hamburg mycket gärna vill ha lyssnarrapporter beträffande den tekniska sidan. Verifikationskortet är ett mycket vackert fotografi av deras 60 meter höga sändarmast. — Från Luxemburg har han också fått ett brev var de omtalar att de är mycket glada för lyssnarrapporter.

— De svenska pingstvännerna sänder varje tisdag över Luxemburgs radio, på 49,26 meter (SKW), en predikan och sånger av Einar Ekberg. Sändningen sker på svenska omkring 20.00—20.15.

»Dubbe».

Råd för polflygare:

Jag lovade förra gången att återkomma med några trimningstips för polflygare.

Att flyga en polmodell är inte så svårt. Det är tämligen lätt att få den till att lyfta och flyga några varv. Vill man däremot prestera fina resultat, ökas genast kraven på både förare och maskin.

Regel nummer ett är, att man vid bygget är noggrann och följer ritning och arbetsbeskrivning till punkt och pricka. Detta gäller även för de råd vid flygningen som står i arbetsbeskrivningen. Sedan kan man rätta sig efter följande trimningstips noga utexperimenterade inom G.A.K.

Tidsflygning.

Motor: Flera strängar av ringa tjocklek, 0,8×8 mm. Propeller: Stor propeller med breda blad.

Följer man detta enkla råd visar resultaten sig genast. Den stora propellern gör att motorn

inte löper ut så fort, varigenom hastigheten blir låg och motortiden lång. Motorn bör här helst vara något längre än avståndet mellan gummi-krokarna.

Ett utmärkt tidflygningsplan är Isacsons Örnungen.

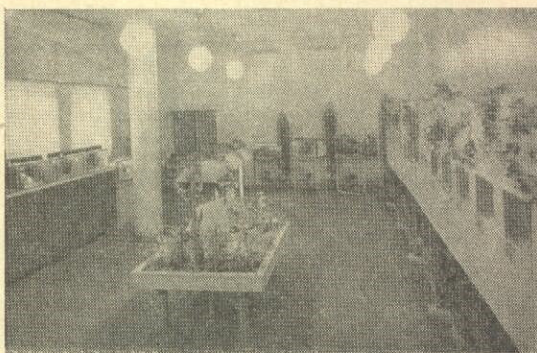
Hastighetsflygning.

Motor: Flera (6—8) strängar av 0,8 × 8 mm:s tjocklek ganska spända. Propeller: Mindre än normalpropellern (den som följer med byggsatsen) men lika bred som denna. Modellen bör helst vara ganska tung 40—60 gram.

Motorn löper fort ut på grund av sin tjocklek och spänning samt stanna med en gång, vilket gör att modellen på grund av sin tyngd sätter sig genast utan tidsödande glidflykt. — Propellern får högre varvantal på grund av dess minskade motstånd, och därigenom ökas dragkraften.

Ett gott exempel på detta är Isacsons Mustang, som försedd med racervingar och mindre propeller kommer upp i höga hastigheter. — Detta var ett par tips för polflygare, jag skall försöka att nästa gång behandla de polmodeller som finns i handeln var och en för sig.

»Dubbe».

AKVARIEUTSTÄLLNING I ESKILSTUNA.

Under tiden 12—27 november anordnade Eskilstuna Akvarieförening en utställning på Folkets hus, och det blev en stor framgång för arrangörerna. När utställningen stängdes hade inte mindre än 4 000 personer besökt densamma. Inte endast eskilstunabor kom till utställningen, utan även många utsocknes besökare räknades in. Så t. ex. besökte en hel delegation från Västerås Akvarieförening utställningen i studiesyfte.

Utställningen omfattade 16 sällskapsakvarier och lika många artakvarier. Bland de mera sällsynta fiskar som visades kan nämnas dr Ahnlunds Montetrar, som av ägaren importerats direkt från Amerika.

De som drog det tyngsta lasset vid utställningens tillblivelse var herrar E. Edberg och S. Näslund. O. Lundholm fungerade som kommissarie och för utställningslokalens dekorationer svarade trädgårdsmästare Broddesson, som är aktiv medlem i föreningen.

Genom utställningen har intresset för akvarie-hobbyn stigit kraftigt i Eskilstuna och föreningen har haft nöjet att se många nya medlemmar i sin verksamhet.

KAP.

H o b b y f o l k

Red. har

Ry

i f

jub

Detta är det litet, men dock det jämte ett år

Det har för ti och besvärligt år tad tidning, och hobbytidning, D just i vår hobby ganska kort tid kring Hobbyfolk ganska mörkt ut till och med ut

Men då kom lerna bestod av p inte räknat med numeranterna sk der. Ni alla som föreställa Er vilk läsekretsens full med en nära ko porters. Tack, ta

Vi kastade i fö till förändringar att få höra läsel visade sig att me det knappast gå Till och med Ry sörer, fast han si Skräll-Anders oc

Det »stora» mu andra, orgelbygg avancerade saker. ha god nytta av ling.

Att Sven Lingö gladde många. H till januarinumret rymme kommer r offsetarket komm racerbyggarnas a en aning.

Den gladaste n ströms insats ger kommer att ökas.

Januari—

hastigheten blir
n bör här helst
mellan gummi-

Isacsons Örn-

0,8 × 8 mm:s
ler: Mindre än
r med byggsat-
odellen bör helst

av sin tjocklek
en gång, vilket
tyngd sätter sig
t. — Propellern
v dess minskade
ragkraften.
acsons Mustang,
ch mindre pro-
gheter. — Detta
ag skall försöka
polmodeller som
sig.

»Dubbe».

KILSTUNA.

ordnade Eskils-
ning på Folkets
ing för arrangö-
s hade inte min-
densamma. Inte
ställningen, utan
ve räknades in.
on från Västerås
studiesyfte.

ällskapsakvarier
id de mera säll-
ämnas dr Ahn-
ren importerats

vid utställning-
berg och S. Näs-
om kommissarie
rationer svarade
n är aktiv med-

ssat för akvarie-
a och föreningen
va medlemmar i

KAP.

b y f o l k

Red. har ordet:

Rymd-Johan i fängelse, jubileum m. m.

Detta är det tionde numret av Hobbyfolk, ett litet, men dock jubileum. Den första februari är det jämnt ett år sedan Hobbyfolk startades.

Det har för tidningens del varit ett arbetsamt och besvärligt år, som det alltid är för en nystartad tidning, och i synnerhet för en nystartad hobbytidning. Det är många, många tidningar just i vår hobbybransch som startats och efter ganska kort tid lagts ned. Ryktena har surrat kring Hobbyfolk också, för den delen, och det såg ganska mörkt ut för oss strax före jul. Vi bjöd till och med ut tidningen till försäljning!

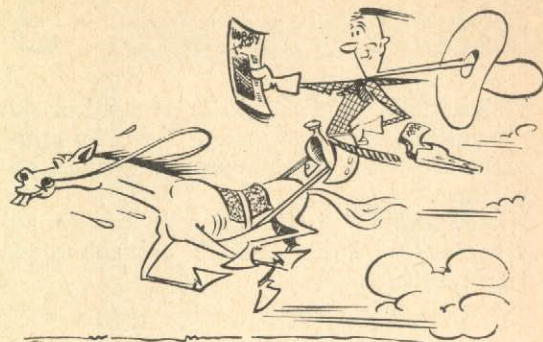
Men då kom tidningens vitaminkur, och pil-lerna bestod av prenumerationer. Vi hade faktiskt inte räknat med ett så levande intresse, att pre-numeranterna skulle strömma in i sådana mängder. Ni alla som har prenumererat kan nog aldrig föreställa Er vilken uppmuntran det är att känna läsekretsens fulla förtroende och kunna arbeta med en nära kontakt med sina läsare och sup-porters. Tack, tack!

Vi kastade i förra numret fram en del förslag till förändringar av tidningens innehåll och bad att få höra läsekretsens mening om saken. Det visade sig att meningarna är så pass delade, att det knappast går att knappa in på någonting. Till och med Rymd-Johan hade sina sympati-sörer, fast han sitter i fängelse tillsammans med Skräll-Anders och nog sitter där på livstid.

Det »stora» musikinslaget retar en del, medan andra, orgelbyggare och gitarrister, vill ha mer avancerade saker. Båda kategorierna kommer att ha god nytta av gitarrkursens vidare utveck-ling.

Att **Sven Lingö** kom med i medarbetarstabén gladda många. Hans artikelserie fortsätter, men till januarinumret hade han julferier. Utökat ut-rymme kommer mj-byggarna till del genom att offsetarket kommit bort och genom att modell-racerbyggarnas alltför stora utrymme minskas en aning.

Den gladaste nyheten är väl att **Björn Karl-ströms** insats genom att Rymd-Johan vilar sig kommer att ökas. Fem karlströmsidor per num-

mer är red:s dröm, som börjar förverkligas redan i detta nummer. Modellflygarnas önskan om ökat utrymme och bra artiklar blir automatiskt till-godosett, eftersom Karlström till 95 proc. är flyg-plansritare.

Radiokursen följes av många, och den DX-ande läsekretsens önskan om ökat utrymme och bra artiklar blir automatiskt till-godosett, eftersom Karlström till 95 proc. är flyg-plansritare.

— — —

Nytt år, nya tag... Här ovan har vi gett vår programförklaring. Du, som tänker läsa Hobby-folk under hela nästa år kanske skulle ta en fundering på det där med vitaminerna. Prenu-merera! Man kan börja prenumerera när som helst. Tidningen kommer ut med 10 nummer per år (två under de fyra sommarmånaderna) och vid prenumeration kostar den 60 öre pr nummer — d. v. s. 6 kronor för hela året, fritt hemburen av en välfrejdad brevbärare.

Den som har ont om fickpengar kan ju reso-nera med red. om att dela upp prenumeration-avgiften. Det finns annars tre olika sätt att pre-numerera på:

- 1) Sätt in 6 kronor på postgirokonto 35 49 46.
- 2) Skicka in adressen till Hobbyfolk, Järntorgs-gatan 6, Stockholm, så skickar vi nästa nummer mot postförskott och tar samtidigt ut prenumera-tionsavgiften. Vi betalar portot!
- 3) Skicka in för 6 kronor frimärken tillsam-mans med en anteckning om namn och adress.

— — —

Det nya året blir fullt av händelser i Hobby-världen. Den 10-årsjubilerande Teknik för Alla — vi ber att få gratulera! — ordnar tillsammans med Tekniska Muséet den återkommande utställ-ning »Teknik i Miniatur», Wakefieldtävlingen går i år grannlandet Finland — gissa om här skall kämpas, KSAK har jättestort jubileum...

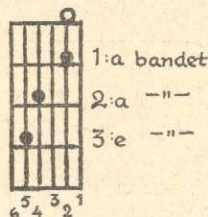
Därmed tillönskar vi på redaktionen alla läsa-re ETT GOTT NYTT ÅR 1950!

Jan Jangö.

Gitarrkursen 3

Vi berättade i andra lektionen om hur de tre grundackorden i tonarten C-dur är uppbyggda. Nu skall vi söka upp ackorden på vår gitarr.

Tonikaackordet i C-dur, som består av tonerna c-e-g-c, betecknas "C" och ser ut på följande sätt:

Ofta dubblas även e genom att den fria e-strängen slås an. Då får det fullständiga C-ackordet följande utseende:

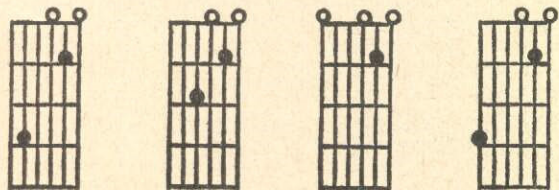

1:a och 3:e strängarna är fria, 2:a strängen skall med pekfinger tryckas ner på 1:a bandet, 4:e strängen med långfinger på 2:a bandet och 5:e strängen med ringfinger på 3:e bandet.

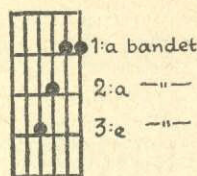
Diskantsträngarna 1, 2 och 3 ger en fast beståndsdel i ackordet, medan man hämtar basen omväxlande från 4:e och 5:e strängen. I det förra fallet heter basen e, i det senare c. c är den naturliga basen i detta ackord.

Man har emellertid ännu flera variationsmöjligheter. Sålunda kan man hämta basen från 6:e strängen, antingen fri sträng (som ger en låg e-bas) eller nedtryckt på 3:e bandet (g-bas). Huvudsaken är att man hela tiden håller sig till någon av ackordtonerna c-e-g.

Här har vi alltså de olika sätt på vilket man kan gripa C-ackordet:

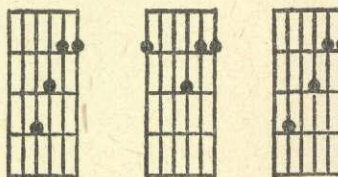

Underdominantackordet i C-dur, som består av tonerna f-a-c-f betecknas "F" och ser ut så här:

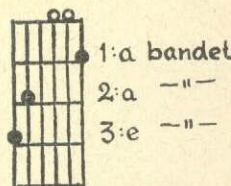

1:a och 2:a strängen trycks båda ner med pekfinger på 1:a bandet, 3:e strängen med långfinger på 2:a bandet och 4:e strängen med pekfinger på 3:e bandet.

Även här kan basen varieras. I stället för f på 4:e strängen kan man välja c på 5:e strängens 3:e band eller f på 6:e strängens 1:a band. c:et ansättes med ringfinger, som flyttas från 4:e strängen, f:et ansättes antingen med vänster tumme eller genom att pekfinger läggs över alla sex strängarna på 1:a bandet (barré-grepp). Här har vi nu de olika variationsmöjligheterna:

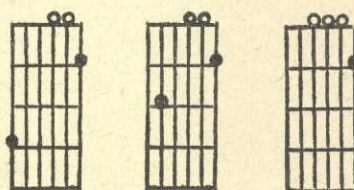

Dominantseptimackordet i C-dur, som består av tonerna g-h-d-f eller vanligen förkortas till g-g-h-f betecknas "G7" och ser ut så här:

1:a strängen trycks med pekfinger ner på 1:a bandet. 2:a, 3:e och 4:e strängarna är fria. 5:e strängen trycks med långfinger ner på 2:a bandet och 6:e med ringfinger på 3:e bandet.

Här har vi var för sig de tre variationsmöjligheterna.

För överskådligheten de tre grundackorden. Den naturliga heltäckta cirkel, ett x.

Identifiera

De trevliga silb av Hobbyfolks lä fogade följande l

Nr 1) B 17, 2 "Swift", 5) Navio

Om det är någ har en liknande n krets knäcka, så v gärna publicera d

Nästa nummer utkommer

Av tekniska skäl våren utkomma de let för som tidigast dateras tidningen J ari—Mars o. s. v. trots dubbeldaterin utan tidningen utk med tio nummer p

Januari—F

C-dur, som be-
nas "F" och ser

båda ner med
strängen med
h 4:e strängen

as. I stället för
välja c på 5:e
6:e strängens
ingfingret, som
t ansättes an-
ller genom att
strängarna på
har vi nu de

C-dur, som
r vanligen för-
G7" och ser ut

let

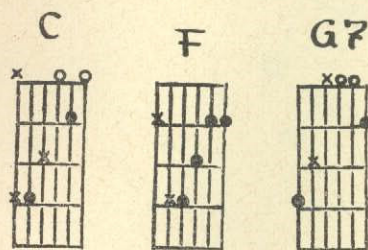
sfingret ner på
strängarna är
långfingret ner
gfingret på 3:e

tre variations-

b b y f o l k

För överskådlighetens skull visar vi slutligen de tre grundackorden i C-dur sida vid sida. Den naturliga basen är markerad med heltäckt cirkel, de olika varianterna med ett x.

Identifiera flygplan

De trevliga silhuetterna är insända av en av Hobbyfolks läsare, Alvar Sohl, som bifogade följande lösning:

Nr 1) B 17, 2) J 9, 3) J 21, 4) Globe "Swift", 5) Navion, 6) Miles "Gemini".

Om det är någon mer bland läsarna som har en liknande nöt att låta Hobbyfolks läsekrets knäcka, så välkommen bara — vi skall gärna publicera den!

Nästa nummer

utkommer den 15 febr!

Av tekniska skäl måste tidningen under våren utkomma den 15 i varje månad i stället för som tidigare den 1. Av samma orsak dateras tidningen Januari—Februari, Februari—Mars o. s. v. Detta nummer är alltså trots dubbeldateringen inget dubbelnummer, utan tidningen utkommer enligt programmet med tio nummer per år.

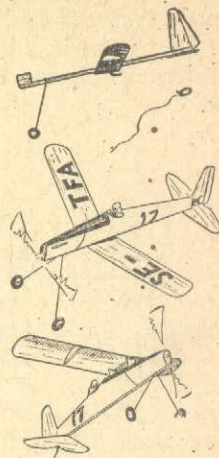
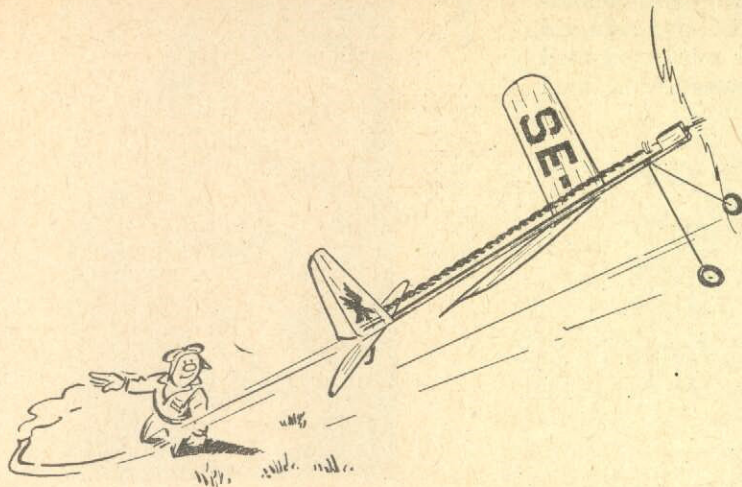
Måleriskt på västkusten

Det imposanta skägget tillhör konstnären Fred Gudnitz, som Hobbyfolks läsare tidigare stiftat bekantskap med. Det är alltså han, som far som en skottspole mellan västkustmetropolerna Lysekil, Smögen och Strömstad, och dessemellan hälsar på i Gravarne, Fjällbacka och Grebbestad, för att lära ungdom och andra hobbysinnade att måla i olja.

Den gångna terminens resultat har visats på utställning i Lysekil, och ortens expertis finner att lovande framsteg gjorts sedan den första utställningen för ett år sedan. Man arbetar mest med färgbehandlingen och låter färgproblemen lösa fritidsproblemen. Gudnitz går mycket varligt fram med sina elever och betonar ivrigt att de inte kan bli vare sig någon ny Zorn eller någon van Gogh på fyramånaderskurserna, och det kan ju vara nyttigt med litet ödmjukhet inför konsten. Hobbyfolks red. är förstas av den meningen, att det framför allt är elevens hämningar som skall släppas lösa, framför allt skall rädslan för att göra fel övervinnas.

Välkomna med diskussionsinlägg, gott folk! I vilket fall som helst kommer den respektlösa artikeln om Zorn i Hobbyfolks novembernummer att följas av ett lika infamt avslöjande av van Gogh. Författaren Lars Widding, inte obekant vare sig som målare eller hobbyskribent och tämligen bevandrad i konsthistorien har lovat göra avslöjandet kanske redan i nästa nummer.

Blir det debatt kring saken, så står spalterna öppna!

ÖRNUNGEN

Modellen som kan byggas som tre olika modeller! Två års erfarenhet av fabrikationen av den nya tidens modeller ligger bakom den förnämliga nybörjarmodellen.

Pris: Byggsats kr. 3:90.

AUSTER, Nordens mest sålda modell. Flyger liksom Mustangen härinvid sommartid med hjul, vintertid med skidor.

Pris: Byggsats kr. 4:85.

JAKT-MUSTANG, modellen t. h. är en enkel modell som är lämplig att göra efter Örnungen. Vingbredd 41 cm.

Pris: Byggsats kr. 4:85.

SAFIR. Flygande modell av det svenska rekordplanet, i varje detalj lik förebilden. T. o. m. nitarna är tryckta på "aluminiumplåtarna" i kartong!

Pris: Byggsats kr. 5:90.

J 29

Världens — kanske — snabbaste jaktplan i sensationell modell med swingkontroll. Kräver inga verktyg och "flyger sig själv".

Pris: Byggsats kr. 3:90.

ISACSON — MODELLER

Rekvirera dem mot postförskott från

HOBBYFOLK - Järntorgsgatan 6 - STOCKHOLM

GLÖM INTE att med rekvisitionen rekvirera en tub av det råstarka **Örncement** pris 90 öre!